

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی بعد از ظهر شنبه (۳۰) بهمن ماه ۱۳۵۰

فهرست مطالب:

- ۳- تصویب صورت جلسه صبح چهارشنبه ۲۷ بهمن ماه.
- ۴- اعلام وصول و قرائت نامه مربوط به یک فقره لایحه قانونی از مجلس سنا.
- ۵- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه.
- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- ادامه بحث و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور و ارسال به مجلس سنا.

مجلس ساعت ۳ بعد از ظهر بزیاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان:

دکتر ابوالهدی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - بختیاربها - بختیاری پور - دکتر برومند - جمهری - دکتر خطیبی - سجادی - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - مهندس عطائی - دکتر غنی - فرنود - مجد - دکتر مشایخی - مصطفوی - نیک پور - مهندس معینی زند.

غائبین مریض - آقایان:

دکتر موثقی - مهرزاد - نیکروش - یگانگی - مهندس عباس زاهدی - پرویزی - ضیائی احمدی - عزیزمرادی - دکتر متین - سید کاظم مسعودی - بانودکتر دولتشاهی - موقر.

۲- ادامه بحث و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور و ارسال به مجلس سنا

رئیس - وارد دستور میشود گزارش يك شوری

بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور مطرح است خانم صفی نیا تشریف بیاورید.

مهروش صفی نیا - با اجازه مقام محترم ریاست و همکاران محترم، دوسه دقیقه ای در آن جلسه صحبت کردم و مطالب شروع نشده تمام شد حالاهم که همه خسته شده اید سعی میکنم کم حرف بزنم سعی میکنم مطالب را تا سرحد امکان باختصار برگزارم (احسن) با تمام یادداشت هائی که داشتم و میخواستم صحبت کنم فرصت نشد فقط در چند مورد هست که گفته های همکاران محترم حزب مردم را از لحاظ روشن شدن افکار عمومی مجبور هستم توضیح بدهم یکی از آن موارد در مورد اختلاف طبقاتی است که یکی از نمایندگان بان اشاره کردند مادر آموزش و پرورش اختلاف طبقاتی نداریم ولی اختلاف طبقاتی در آموزش و پرورش از آنجا بوجود میآید که خداوند متعال همه مغزها را یک جور خلق نکرده ماکه خودمان کارمان اینست صرف نظر از هرگونه حب و بغض وقتی بچه هائی را از سنین چهار ساله که دوره قبل از دبستان است بدست ما میسپارند و مورد آزمایش

قرار میدهم همینطور در ابتدائی و متوسطه بچه ها بدون اینکه طبقات پدر و مادر خود تعلق داشته باشند از نظر مغز تابع یک طبقاتی میشوند و این منحصر بچه های مانیت در تمام دنیا اینطور هست نظام جدید آموزش و پرورش توجه کرده به این طبقه بندی برای مغزهایی که استعداد زیادی ندارند اکثر آیدیه ایم یک خانمی بچه اش در مدرسه خصوصی است میگوید تعجب است که بچه من که در یک مدرسه خصوصی درس میخواند با همه امکانات هیچی نمیشود اما بچه باغبان من در مدرسه دولتی اینقدر بالا می رود این مغز بچه است که بالا است و خود بخود گیرائی بیشتری دارد اگر طبقه بندی در آموزش و پرورش میشود جواب من به نمایندگان اقلیت از این طریق وره گذار است نه نظام جدید آموزش و پرورش البته این مغزها همانطور که گفتیم از سن ۱۱ سال بعد معلوم میشود بچه ها با نظام آموزش قدیم وقتی درس میخوانند مجبور بودند تمام ثور بهار ابخواندولی در نظام جدید وقتی استعدادها را شناختند اینها را به مدرسی که باید راهنمایی کنند راهنمایی میکنند و وقتی این بچه ها در جای خودشان قرار بگیرند باز ده کارشان بسیار ارزنده خواهد بود البته در آموزش و پرورش توضیح خواهم داد و بتفصیل در اینمورد صحبت میکنم و این فقط در جواب آن نماینده محترم حزب مردم بود اما از نظر حزبی طبقه ما آن طبقه ای است که بعد از انقلاب سفید ایران برای اجرای برنامه های انقلاب همانهایی که رأی دادند در تصویب ملی اینها با هم همگام شدند در اینجا بگفته یکی دیگر از نمایندگان محترم حزب مردم خاطر تان را توجه میدهم و آن اینکه فرمودند روشنفکران نقشی در تصویب ملی نداشتند من روشنفکرانفسیر و تعبیر میکنم روشنفکرانها آن کسی نیست که درجه دانشگاهی داشته باشد البته آنهم روشنفکر است در جای خود ما بنام کشاورزان، کارگران، زنه ای آزاد شده در نتیجه انقلاب خواه در خانه خواه در مزرعه خواه در کارخانه و چه در حزب ما چه در حزب شما اینها که زیر یک چادر یا بقول فرنگی ها در زیر یک چتر جمع شده اند به این طبقه ای که حس کرده انقلاب جدید را درک کرده میگوئیم روشنفکر (صحیح است - احسن) بنابراین روشنفکری خاص طبقه معینی نیست خاص دانشگاهیان نیست البته من نمیگویم

دانشگاهی روشنفکر نیست آنها هم روشنفکر هستند سو تعبیر نشود ولی این طبقات هم هستند که انقلاب ایران را درک کرده اند و بتصویب ملی رأی دادند و به انقلاب ششم بهم رأی دادند پس برای روشن شدن افکار عمومی و روشن شدن نمایندگان محترم حزب مردم ناچار شدم که این تذکر را بدهم که روشنفکر یعنی این روشنفکران در تصویب ملی نقش مهمی داشته اند و این طبقه ای که بوجود آمده همین طبقه روشنفکران اعم از کشاورز، زن آزاد شده، کارگر، تپ تحصیل کرده همه با هم در یک جا که حزب میباشند نشینند منافع مملکت را با تخصص هائی که دارند بررسی میکنند و این مطالب بعد از آنکه در افکار صیقلی شد تیز شد پیشنهاد هائی میدهند بحزب و دولت حزبی این پیشنهادها را بررسی می کند الان دبیر کل حزب ایران نوین در اینجا نیست ولی وقتیکه رفتم اطاق ایشان دیدم در اطاق خودشان تمام صورت جلسه ها را میخواندند بمسائل که در حوزه های حزبی گفته شده توجه می کنند از نظر علمی بررسی میکنند و بکمسیون های متخصص می سپارند بدین جهت است که اگر مطالبی را دولت اینجا عنوان می کنند بایستی عرض کنم برای این هست که مسائل قبلا بررسی شده است اینجا صحبت شد و گفته شد که یک دیکتاتور بهائی در روش دولت هست ولی این نیست آنچه در سابق بود سزا نیست باین دولت نسبت بدهند و دوره دوره ای نیست که این دیکتاتوری را پسندد دوره انقلاب دوره ای است که توجه با افکار عمومی می شود و این برنامه پادشاه مملکت است که همه از آن پیروی می کنند کسی نمیتواند دیکتاتور باشد زمانی را که ایشان اسم بردند می دانید چه زمانی بود نتیجه اش را تاریخ نوشته من اشاره نمیکنم در دوره های بعد هم اگر رئیس الوزراهائی بودند آمدند در همین خانه قرارداد هائی بر ضد ملت به بندند روشنفکران در خارج بودند که نگذاشتند و الان در دیوار مجلس زبان ندارد صحبت کنند که امثال مرحوم آقا شیخ اسدالله محلاتی میگرفت نوشته های روشنفکران را میخواند آقایانی که میخواهند مطالعه کنند کتابی را که یک نفر نوشت ابطال الباطل یابد قرارداد رئیس الوزرای ایران و نگذاشت قانونی بر علیه مصالح ایران بسته بشود این در آن دوره بود حالا در دوره انقلاب کسی میتواند چنین فکری بکند اصولا

انقلاب ایران پایه های انسانی دارد و برای انسان ها است انسان های آزاد شده (دکتر شفیع امین - انوشیروانی آن کتاب را مرحوم مستوفی پدر شما نوشت) خیلی متشکر من نخواستم بگویم پدر من نوشت ولی هستند کسان دیگری، چون وطن پرستی منحصر به یک عده ای نیست مثل خدا پرستی مثل نور آفتاب و وطن پرستی متعلق بهمه است اگر من اینجا بگویم از همه وطن پرست ترم تو هین بآنها دیگر است کسی که وطن پرست نیست در این مملکت نباید زندگی کند (صحیح است) وطن پرستی صفت اختصاصی هیچکس نمیتواند باشد منتهی یک نفر میتواند بیاید پشت این میکروفن و بگوید وطن پرستم و دیگری دسترسی ندارد باین وسیله ولی وطن پرست هست کسانی در جامعه ما بودند در گذشته که نشان دادند وطن پرستیشان را که جنبه تظاهر هم ندارد بنابراین در وطن پرستی آن نماینده محترم حزب مردم هیچ تردیدی ندارم و در وطن پرستی تمام ۳۰ میلیون مردم ایران تردیدی نیست (صحیح است) یکی از آقایان راجع به باز نشسته شدن یکی از استادان اشاره کردند و فرمودند در دانشگاه بدون خیر قبلی یک استادی را باز نشسته کردند عرض میکنم مسأله درس دادن چه در سطح دبستان چه دبیرستان و دانشگاه واقعا آدم را فرسوده می کند و یک زمانی هست که خود بخود باید باز نشسته بشویم طبق قوانین این امر صورت گرفته من برعکس عقیده آن همکار محترم حزب مردم که نهایت احترام را بایشان دارم یک توصیه بایشان میکنم، آقای هویندا تشریف ندارند ولی این مطلب بگوشان خواهد رسید که باید بدون توقف مابسوی پیشرفت برویم و یک عامل مهم عامل انسانی است و همین شاگردان هستند که در دبیرستانها و دانشگاهها درس میخوانند اینها باید مطابق زمان پیشرفت کنند بعضی از استادان هستند با کمال احترامی که بایشان دارم که استاد من هم بوده اند که در دانشگاه مادر باز نشسته می شوند و در دانشگاه فرزند مشغول کار می شوند من بر عکس نظر نماینده محترم میخوانم دولت را متوجه این نکته بکنم کسی که به سن باز نشستگی رسید با کمال احترامی که باو داریم بایستی بگذاریم که بروند و استراحت کنند و جارا بدهند بجوانهائی که سبیل آنها

دارد می آید و دیگر به دانشگاه نوه و نتیجه نرسند چه از دانشگاه تهران و چه از کشورهای خارج دانشگاه که کانون باز نشستگی نیست که هر چه باز نشسته است در آنجا جمع بشود (صحیح است) مسأله دیگر که باید توجه کرد اینست که برای برگرداندن جوانها به این مملکت سعی بسیار شده ممکن است در انقلاب ششم بهمین بظاها این امر منعکس نباشد ولی کسانی که در جریان بودند میدانند شاهنشاه مازحماتی کشیدند برای اینکه این جوانها برگردند و من باید در اینجا بگویم در هفت ۸ سال پیش موقعیکه شاهنشاه آریامهر به انگلستان تشریف برده بودند فرموده بودند که بگوئید دانشجویان بیایند مرا ببینند دانشجویانی که نه تنها در لندن درس میخواندند بلکه شاگردانی که در تمام شهرهای انگلستان بودند از طرف سفارت خانه برای اینها بلیط رفت و برگشت به لندن را دادند، وقتی آمدند شرفیاب شدند در سفارت حضور شاهنشاه، شاهنشاه فرمودند کسانی که در التزام رکاب بودند در کنار باشند من میخواهم بدون واسطه بسا دانشجویان صحبت کنم این خیلی مهم است اینها با پول بنده و شما و این و آن رفته اند درس خوانده اند حالا که فارغ التحصیل شدند خیلی قشنگ اجتماع خارج آنها را جذب می کند همه این دانشجویان مصادر خدماتی بودند وقتی در شان تمام شده بود یا در دانشگاهها درس می دادند یا طبیب بودند یا مطب داشتند فرمودند برگردید و مطابق کاری که دارید وضع شما در مملکت مرتب خواهد شد و آن خدمت ۱۳ هفته خدمت و وظیفه و بعد در دانشگاه درس دادن از آنجا سرچشمه می گیرد و آقایان همه در جریان آن هستند اینها باین طریق برگشتند به اعتماد فرمایشی که شاهنشاه مملکت فرمودند و تأثیری که در روحیه جوانان گذاشته بود. عده زیادی از آنها را می شناسیم که برگشته اند و مشغول کار هستند پلی آقای نماینده محترم حزب مردم باید آن آقایان باز نشسته بروند بمنزله شان و این جوانها جایشان را بگیرند (صحیح است) من خوشوقتم که باز یکی از نمایندگان فرمودند ما بحمد الله به خیلی از آرزوهای خود رسیدیم اگر رسیدید یعنی کارهایی در این مملکت انجام شده فرمودند که معلم را چرا وزارت آموزش و پرورش تهیه کند و

قرار میدهم همینطور در ابتدائی و متوسطه بچه‌ها بدون اینکه طبقات پدر و مادر خود تعلق داشته باشند از نظر مغز تابع يك طبقاتی میشوند و این منحصر بپچه‌های مانیست در تمام دنیا اینطور هست نظام جدید آموزش و پرورش توجه کرده به این طبقه بندی برای مغز هائیکه استعداد زیادی ندارند اکثر آبدیده ایم يك خانمی بچه اش در مدرسه خصوصی است میگوید تعجب است که بچه من که در يك مدرسه خصوصی درس میخواند با همه امکانات هیچی نمیشود اما بچه باغبان من در مدرسه دولتی اینقدر بالا میرود این مغز بچه است که بالا است و خود بخود گیرائی بیشتری دارد اگر طبقه بندی در آموزش و پرورش میشود جواب من به نمایندگان اقلیت از این طریق وره گذار است نه نظام جدید آموزش و پرورش البته این مغزها همانطور که گفتم از سن ۱۱ سال بعد معلوم میشود بچه‌ها با نظام آموزش قدیم وقتی درس میخوانند مجبور بودند تمام تئوریها را بخوانند ولی در نظام جدید وقتی استعدادها را شناختند اینها را به مدارسی که باید راهنمایی کنند راهنمایی میکنند و وقتی این بچه‌ها در جای خودشان قرار بگیرند بازده کارشان بسیار از زنده خواهد بود البته در آموزش و پرورش توضیح خواهم داد و بتفصیل در اینمورد صحبت میکنم و این فقط در جواب آن نماینده محترم حزب مردم بود اما از نظر حزبی طبقه ما آن طبقه ای است که بعد از انقلاب سفید ایران برای اجرای برنامه‌های انقلاب همانهاییکه رأی دادند در تصویب ملی اینها باهم همگام شدند در اینجا بگفته یکی دیگر از نمایندگان محترم حزب مردم خاطر تانرا توجه میدهم و آن اینکه فرمودند روشنفکران نقشی در تصویب ملی نداشتند من روشنفکران تفسیر و تعبیر میکنم روشنفکرانها آن کسی نیست که درجه دانشگاهی داشته باشد البته آنهم روشنفکر است در جای خود ما بتمام کشاورزان، کارگران، زنهای آزاد شده در نتیجه انقلاب خواه در خانه خواه در مزرعه خواه در کارخانه و چه در حزب ما چه در حزب شما اینها که زیر يك چادر یا بقول فرنگی ها در زیر يك چتر جمع شده اند به این طبقه ای که حس کرده انقلاب جدید را درک کرده میگوئیم روشنفکر (صحیح است - احسن) بنابراین روشنفکری خاص طبقه معینی نیست خاص دانشگاهیان نیست البته من نمیگویم

انقلاب ایران پایه‌های انسانی دارد و برای انسان‌هاست انسان‌های آزاد شده (دکتر شفیق امین - انوشیروانی آن کتاب را مرحوم مستوفی پدر شما نوشت) خیلی متشکرم من نخواستم بگویم پدر من نوشت ولی هستند کسان دیگری، چون وطن پرستی منحصر به يك عده ای نیست مثل خدا پرستی مثل نور آفتاب و وطن پرستی متعلق بهمه است اگر من اینجا بگویم از همه وطن پرست ترم تو همین بآنهای دیگر است کسی که وطن پرست نیست در این مملکت نباید زندگی کند (صحیح است) وطن پرستی صفت اختصاصی هیچکس نمیتواند باشد منتهی يك نفر میتواند بیاید پشت این میکروفن و بگوید وطن پرستم و دیگری دسترسی ندارد باین وسیله ولی وطن پرست هست کسانی در جامعه ما بودند در گذشته که نشان دادند وطن پرستیشان را که جنبه تظاهر هم ندارد بنابراین در وطن پرستی آن نماینده محترم حزب مردم هیچ تردیدی ندارم و در وطن پرستی تمام ۳۰ میلیون مردم ایران تردیدی نیست (صحیح است) یکی از آقایان راجع به باز نشسته شدن یکی از استادان اشاره کردند و فرمودند در دانشگاه بدون خبر قبلی يك استادی را باز نشسته کردند عرض میکنم مسأله درس دادن چه در سطح دبستان چه دبیرستان و دانشگاه واقعا آدم را فرسوده می کند و يك زمانی هست که خود بخود باید باز نشسته بشویم طبق قوانین این امر صورت گرفته من برعکس عقیده آن همکار محترم حزب مردم که نهایت احترام را بایشان دارم يك توصیه بایشان میکنم، آقای هویدا تشریف ندارند ولی این مطلب بگوششان خواهد رسید که باید بدون توقف مابوسی پیشرفت برویم و يك عامل مهم عامل انسانی است و همین شاگردان هستند که در دبیرستانها و دانشگاهها درس میخوانند اینها باید مطابق زمان پیشرفت کنند بعضی از استادان هستند با کمال احترامی که بایشان دارم که استاد من هم بوده اند که در دانشگاه مادر باز نشسته می شوند و در دانشگاه فرزند مشغول کار می شوند من بر عکس نظر نماینده محترم میخوام دولت را متوجه این نکته بکنم کسی که به سن باز نشستگی رسید با کمال احترامی که باو داریم بایستی بگذاریم که بروند و استراحت کنند و جارا بدهند بجوانهایی که سبیل آنها

دارد میآید و دیگر به دانشگاه نوه و نتیجه نرسند چه از دانشگاه تهران و چه از کشورهای خارج دانشگاه که کانون باز نشستگی نیست که هر چه باز نشسته است در آنجا جمع بشود (صحیح است) مسأله دیگر که باید توجه کرد اینست که برای برگرداندن جوانها به این مملکت سعی بسیار شده ممکن است در انقلاب ششم بهمین بظاها این امر منعکس نباشد ولی کسانی که در جریان بودند میداند شاهنشاه مازحماتی کشیدند برای اینکه این جوانها برگردند و من باید در اینجا بگویم در هفت ۸ سال پیش موقعیکه شاهنشاه آریامهر به انگلستان تشریف برده بودند فرموده بودند که بگوئید دانشجویان بیایند مرا ببینند دانشجویانی که نه تنها در لندن درس میخوانند بلکه شاگردانی که در تمام شهرهای انگلستان بودند از طرف سفارت خانه برای اینها بلیط رفت و برگشت به لندن را دادند، وقتی آمدند شرفیاب شدند در سفارت حضور شاهنشاه، شاهنشاه فرمودند کسانی که در التزام رکاب بودند در کنار باشند من میخوام بدون واسطه بسا دانشجویان صحبت کنم این خیلی مهم است. اینها بسا پول بنده و شما و این و آن رفته اند درس خوانده اند حالا که فارغ التحصیل شدند خیلی قشنگ اجتماع خارج آنها را جذب می کند همه این دانشجویان مصادر خدماتی بودند وقتی در شان تمام شده بود یا در دانشگاهها درس می دادند یا طبیب بودند یا مطب داشتند فرمودند برگردید و مطابق کاری که دارید وضع شما در مملکت مرتب خواهد شد و آن خدمت ۱۳ هفته خدمت وظیفه و بعد در دانشگاه درس دادن از آنجا سرچشمه می گیرید و آقایان همه در جریان آن هستند اینها باین طریق برگشتند به اعتماد فرمایشی که شاهنشاه مملکت فرمودند تأثیری که در روحیه جوانان گذاشته بود. عده زیادی از آنها را می شناسیم که برگشته اند و مشغول کار هستند بلی آقای نماینده محترم حزب مردم باید آن آقایان باز نشسته بروند بمنزله شان و این جوانها جایشان را بگیرند (صحیح است) من خوشوقتم که باز یکی از نمایندگان فرمودند ما بحمد الله به خیلی از آرزوهای خود رسیدیم اگر رسیدید یعنی کارهایی در این مملکت انجام شده فرمودند که معلم را چرا وزارت آموزش و پرورش تهیه کند و

بگذارد در اختیار بخش خصوصی که در خدمت آموزش و پرورش است باید خدمتشان عرض کنم که معلم را بایستی وزارت آموزش و پرورش تربیت بکند برای هم آهنگی برنامه‌ها و اجرای يك نواخت شدن برنامه های دینی باید معلم را وزارت آموزش و پرورش تربیت بکند و در اختیار مؤسسات خصوصی گذاشتن معلم طی تشریفات و ترتیباتی باید باشد که البته این امر دیگری است اجازه بدهید دربارهٔ معالجه آن دختری هم که فرمودید مطالبی عرض کنم بنده اگر جای ایشان بودم ممکن نبود بگذارم این دختر عمل نشده از این تهران برود يك مقدار خودشان نامه نویسی کردند چرا کردند؟ حق بوده است این بنده خدا را بگیرند و ببرند به بیمارستان بانامه نوشتن که نمی‌شود يك روز دو روز اگر می‌رفتند توی بیمارستانها درست می‌شد و بستری می‌شد حتی اگر امر بمانی فرمودید شاید ترتیب عمل او را با آقای دکتر فروزین می‌دادیم يك مقدار مطالبی هست که تکراری است من تشکر می‌کنم از نمایندگان محترم حزب مردم که در هر مورد مثلاً آقای سمعی فرمودند که دولت در برف اخیر خیلی خوب کمک کرد ارتش و دولت کمک کردند فرمودند که جنبه تسکین دارد که واقعاً باز هم متشکر هستیم غیر از مسأله اتوبوسرانی که تکرار بود مطلب مهمی در این جا فرمودند از طرز بیانات جناب آقای صمد نامور بسیار خوش آمد بیانات ایشان بایک روح صمیمیت ادا میشد و انتقادشان بایک مهربانی و دوستی توأم بود چون یادداشت کردم تحت تأثیر این همه مهربانی قرار گرفتم مطالبی را فرمودند که قسمت روشنفکرانش را قبلاً جواب دادم فقط خواستم عرض کنم آن قانون ۱۳۱۰ که مرحوم داور نوشتند که جوابگو نیست ممکن است ما هم عقیده داشته باشیم که این جوابگوی احتیاجات نیست در اینجا می‌رسیم به بیانات آقای شیخ رضائی همکار خودمان که ایشان فرمودند به ورزش باید توجه کرد همه متذکر هستیم وزارت آموزش و پرورش يك برنامه استفاده از زمین‌های ورزشی را در نظر گرفته که بنوبت بتواند دانش آموزان مدارس از آن استفاده کنند و امیدوار هستیم صاحبان زمین مردمان خیر و مالکین این زمینها را در اختیار انجمن های محلی

بگذارند که برای جوانها اختصاص داده بشود تا مانرزی بچه‌ها را در زمین بازی مصرف نکنیم ممکن نیست بتوانیم در تربیت آنها يك موقعیت خوبی دست پیدا کنیم در مورد طلبی که يك نفر داشته از وزارت آموزش و پرورش وفوت شده این بنظر من تشریفات قانونی است هر کسی هر حرفی زد نمیشود که حرفش را گوش کرد آقای وزیر دادگستری اینجا هستند مطلع می‌باشند وقتی که کسی فوت کرد از نظر حصر وراثت و این طور چیزها باید وضع این‌ها معلوم بشود که وزارت آموزش و پرورش بداند این پول را به حساب کی بریزد در غیر این صورت نمیدانند این پول را بحساب چه کسی باید ریخت در مورد پیشنهادشان که فرمودند نمیدانم به کی پیشنهاد بدهم باید عرض کنم به وزارت آموزش و پرورش حتماً مورد استقبال هم قرار خواهد گرفت دربارهٔ يك مورد مستمری که دربارهٔ يك معلم پایدار شده و دربارهٔ سه معلم دیگر نشده توضیحاً عرض میکنم در وزارت آموزش و پرورش و شاید در وزارتخانه‌های دیگر کسی که در حین انجام وظیفه فوت کند حقوقش را پایدار می‌کنند و به وراثت قانونیش میدهند حتی این مسأله را که فرمودند در مورد آن معلم بخصوص حقوقش آنقدر پائین بود که چیزی باو نمیرسید خدمتانش در سن کم بود و روی آن اصل ۳۲۹ تومان برای آن شخصی که گمان میکنم اسمش خلف بیگی بود حقوق پایدار کردند ولی برای آن سه نفر دیگر که مرحوم آزادمنش و هندی و کوچک پور بودند چون که سنوات خدمت آنها از ۲۰ سال بسالا بود و از طرفی اضافه خرج برای وزارت آموزش و پرورش سنگین بود برای او حقوق پایدار کردند و برای این‌ها نکردند برای روشن شدن اذهان عمومی است که عرض میکنم که بدانند تبعیض در کار نبوده اگر کسی در حین انجام وظیفه فوت بکند مثلاً در مورد رئیس دبیرستان گرگان که در کردیلور مدرسه با شاگردهایش عصبانی شد و بحث کرد و رفت بمترل و دو روز بعد فوت کرد وزارت آموزش و پرورش حقوق آن مدیر را پایدار کرد کسانی که در آموزش و پرورش هستند تصدیق می‌کنند که این قطعاً مورد رسیدگی بوده و هست بنده دیگر نمی‌خواهم وارد بحث جواب نمایندگان بشوم مگر جواب آقای موسوی که امروز صبح مطالبی فرمودند

و به کشاورزی مربوط میشد و مقایسه کردند و گفتند که درآمد کشاورزی پائین آمده خود دولت در بودجه این را منعکس کرده که دودرصد است و ایشان فرمودند يك درصد در هر حال این مسئله يك مقدار بستگی دارد باینکه با وجود اظهار نظری که میکنیم بعنوان غیر متخصص از نظر تهیه گندم و جوان این امر بستگی دارد به اراضی دیم و خود بخود ارتباط دارد به آب و وضع اقلیم اگر باران بموقع و کافی بیارد کشت مابالا میرود در مورد غله ۷۵٪ اراضی ما دیم هستند ۲۵٪ اراضی آبی هستند اینها همان هائی هستند که کشتشان خوب بوده و بازده آنها هم خوب بوده برای اینکه به این گندمی که می‌گوئیم گندم آبی کشتش ۱۸۰۰ کیلو بوده میانگین دنیائی ۱۴۶۰ بوده و حد اکثر کشت در دنیا ۴۸۰۰ کیلو بوده از مورد گندم که بگذریم سایر محصولات کشاورزی تابع این درصدی که ایشان فرمودند نیست برنج شلتوک ۳۵۰۰ کیلو در ایران بوده میانگین آن در دنیا ۲۵۰۰ کیلو میباشد و حد اکثر ۷۰۰۰ کیلو در دنیا برداشت شده یا پنبه مخلوط ۴۹۰ کیلو در ایران ۳۶۰ کیلو میانگین در دنیا و این نشان میدهد دربارهٔ محصولات دیگر نقصان کشاورزی نداشتیم دربارهٔ چغندر زیاد صحبت شد دربارهٔ کشت دانه‌های نباتی که در صنعت برای روغن نباتی استفاده می‌شود خوب بود. اگر بمناسبت استاندارد شدن محصولات خشکبار پوسته و این محصولات که ماصادر میکنیم این‌ها بیشتر مورد دقت قرار می‌گیرد که وقتی صادر میشود يك وضعی داشته باشد که قابل صادر کردن باشد يك مسأله‌ای است که از نظر حفظ پرستی اقتصاد ایران باید بآن توجه بشود و حتماً بآن توجه شده است اما از نظر محصولات صادراتی که ما داریم و کنترل نمی‌کنند و بفروش نمیرسد علتش این است که اگر میخواهند محصولات بدرا بفروشند در بازار و فروش آن متوقف میماند، اشاره کردند ترکیه وضع بهتری دارد کشور ترکیه جزء بازار مشترك است و از يك امتیازاتی استفاده میکند که میتواند بهای کمتری برای فروش کالا تعیین کند و میتواند از يك مزایایی در بازار مشترك استفاده کند که ایران آن مزایا را ندارد (صحیح است) همین جهت است که فروش آنها در دنیا بیشتر است (صحیح است) اینجا چون در مسأله کشاورزی صحبت میکنم لازم است توجه شما را به

کارنامه سال ۱۳۴۹ تولیدات کشاورزی جلب کنم در این کتاب که قطعاً اکثر نمایندگان آنرا دیده‌اند (ناطق در این هنگام کتاب کارنامه کشاورزی را ارائه دادند) این کتاب راجع به مرغوبیت بذر کشاورزی است ابتدا چه بوده و حالا چطور است به تفصیل نوشته و بحث کرده‌است بنده با وقت کمی که دارم احتیاج نیست که این مطالب را اینجا بخوانم ولی برای اینکه منعکس بشود در صورت جلسه بنده نظر نمایندگان را باین شرحه ای که در سال ۴۹ منتشر شده است جلب می‌کنم و اما در مورد نفت یکی از عمده ترین ارقام درآمد ایران عایدات نفت است مذاقه در کیفیت و کمیت بدست آوردن این درآمد و مقایسه آن با گذشته یعنی گذشته نزدیک در همان ابتدای ظهور انقلاب سفید و جنبه های فنی و تکنیک آنرا در جهت حفظ و حمایت از حقوق حقه و عادلانه ایران پر پایه منابع و مصالح ملی آشکار میسازد بطوریکه سال ۱۳۵۰ ۱۳۵۱ از نظر توسعه و تکامل صنعت نفت و ازدیاد درآمد دولت از معرقت ساهای درخشان و پر موفقیتی میتوان نامید.

متعاقب تصمیمات يك طرفه شرکتهای نفت در تعیین بهای نفت خام کشورهای تولید کننده برهبری ایران در ابتدا سازمان اوپک مرکب از پنج کشور تولید کننده که در رأس آنها ایران قرار داشت تشکیل شد که در مقابل تراستهای نفتی بمقابله پرداختند و رهبری این حق طلبی معنایا شاهنشاه آریامهر بود که پس از دهسال به پیروزی بزرگ در عقد موافقت نامه پنجساله ۱۴ فوریه ۱۹۷۱ یعنی ۲۵ بهمن ۱۳۴۹ منتهی گردید و آنها در مقابل حق و منطق و عدالت تسلیم شدند.

در نتیجه درآمد ایران از هر بشکه نفت ۲۸ سنت افزایش یافت و این پیروزی با موافقت نامه اخیر که در زمینه جبران کاهش ارزش دلار در کنفرانس ژنو بعمل آمد یعنی در ۲۰ ژانویه ۱۹۷۲ اضافه از صادرات نفت و مواد نفتی بدو هزار میلیارد ریال تا اواخر سال ۱۳۵۱ برسد.

تازه قرار داد هائی که شرکت ملی نفت بر مبنای مشارکت باشکتهای خارجی منعقد نموده

ژنو در حدود ۱۸۵ تا ۱۹۰ میلیون دلار اضافه بر درآمد هائی است که در کنفرانس نفت تهران منظور شده است.

تهیه و تنظیم بودجه ۵۴۸ میلیارد ریالی سال ۱۳۵۱ موفقیت بزرگی است برای دولت در چند سال گذشته دولت موفق شده است بودجه‌ای مبتنی بر پایه‌های علمی و اصول فنی مالی و اقتصادی بصورت یکنوع برنامه‌گذاری مالی تقدیم مجلس نماید و با بررسی بودجه سال ۱۳۵۱ میتوان سیاست اقتصادی اجتماعی و تقویت بنیه دفاعی و امنیت کشور را ترسیم نمود.

خصوصیات این بودجه دوازده رمی یکی توجه بوضع کارمندان و بازنشستگان و وظیفه‌بگیران و کارگران و کشاورزان میباشد و خلاصه آنکه در این بودجه بمسئله اشتغال توجه چشمگیری شده است نخست وزیر در این باره اظهار داشتند که ۲۸۰ هزار شغل جدید بوجود خواهد آمد زیرا بالا رفتن سطح اشتغال باعث افزایش درآمد مردم میشود که بانوسعه اقتصادی ملازمه دارد و آن ارتقاء قوه خرید میباشد در این بودجه بازنشستگی و بیمه‌های اجتماعی ۲۳/۶ درصد افزونی یافته و کمک دولت تنها بصندوق بازنشستگی قریب پانزده درصد افزایش پیدا نموده است کمک بازنشستگان معمولاً نوعی ادای دین تلقی میشود.

تعمیم بیشتر رفاه اجتماعی در بودجه سال ۱۳۵۱ بدورقم جالب توجه بر میخوریم یکی رقم ۶۲ درصد اعتبارات برای عمران روستاها و دیگر رقم ۶۰ درصد افزایش اعتبار برای رفاه اجتماعی که هماهنگی با مفهوم کلی انقلاب سفید ایران دارد که به گروه‌های کم درآمد کمک شود.

حفظ ارزش پول در این بودجه علاوه بر فراهم آوردن رشد سریع اقتصادی در شرایط حفظ ثبات نسبی ارزش داخلی و خارجی پول به توزیع عادلانه تر درآمد ها توجه بسیار شده است.

وضع صادرات در ۱۰ ماهه سال جاری

طی ده ماهه سال جاری یک میلیون و یکصد و نود و نه هزار تن کالا با ارزش بیش از بیست و یک میلیارد چهار صد و نود و دو میلیون ریال صادر شده است که با مقایسه با رقم ارزش صادرات طی مدت مشابه سال قبل ۳۴/۵ درصد

افزایش داشته است. در مقایسه دو دوره ده ماهه سال جاری و سال گذشته رشد صادرات سستی ۳۸/۵ درصد، اقلام منتخب صادرات صنعتی ۷۰ درصد و مواد معدنی و مصالح ساختمانی ۲۶ درصد بوده است که هر سه مورد بکلی بیسابقه میباشد.

از میان کالاهای صنعتی که صادرات آن‌ها با سرعت کم نظیری رو با افزایش میباشد ارزش صادرات و سلفظ نقلیه در ده ماهه اول سال نسبت ب مدت مشابه ۲۴۳ درصد، انواع پارچه توری و کشیاف ۱۷۷ درصد، روغن نباتی ۱۳۱ درصد، لاستیک ۹۶ درصد، گلیسرین، مواد شیمیائی و دارو ۷۲ درصد، انواع تریکو و ملیوس آماده ۳۵ درصد، کنسرو غذائی ۳۳ درصد، پودر رختشویی و صابون ۲۷ درصد، کفش ۱۸ درصد و بیسکویت و شکلات ۱۵ درصد بوده است.

از میان کالاهای سستی ارزش صادرات پنبه ۰/۵۰/، فرش ۰/۵۲/، پوست ۰/۳۳/، و میوه‌های خشک ۰/۲۵/، بیش از دوره مشابه سال گذشته بوده است.

از میان مواد معدنی و مصالح ساختمانی خاک سرخ ۲۷ درصد و کاشی و چینی آلات ساختمانی ۲۳ درصد رشد داشته‌اند.

در سال جاری گسترش بازارهای صادراتی فرآورده‌های صنعتی ایران نیز جلوه بسیار دارد زیرا در حالیکه در گذشته تعداد بازارها محدود بود اکنون این فرآورده‌ها بازارهای اروپای شرقی و غربی - شوروی - آفریقا و آسیا صادر میگردد.

توسعه صنایع و توجه به صادرات و نتایج حاصله از آن در ایران نکته ایست که در حال حاضر مورد توجه مطبوعات خارجی نیز قرار گرفته و محتاط‌ترین مطبوعات جهانی نیز پیشرفتهای ایران را توسعه شگفت‌انگیز مینامند و اظهار نظر میکنند که ایران در ۱۵ سال آینده در ردیف کشورهای پیشرفته جهان قرار خواهد گرفت.

در زمینه بالا بردن کیفیت محصولات و کالاهای صادراتی به نکته دیگری توجه شده و آن استاندارد اجباری کالاهای صادراتی میباشد. در حال حاضر کالاهائی اجازه صدور میابند که از جانب مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران کیفیت و مرغوبیت آن‌ها مورد تأیید باشد و

از همین روست که طی سالهای اخیر کالاهای صادراتی بتدریج از کیفیتی بهتر برخوردار شده‌اند.

در پایان لازم است بفعالیتهای مختلفی که بمنظور توسعه روابط بازرگانی و اقتصادی ایران با سایر کشورها بعمل آمده است بطور مختصر اشاره کرد.

علاوه بر مذاکراتی که در چهارچوب موافقت‌نامه های بازرگانی با کشورهای شوروی - بلغارستان - مجارستان - لهستان - رومانی و چکسلواکی و هندوستان در جریان است کمیته‌های مشترک نیز در سطح وزیران با کشورهای بلژیک - اطریش تشکیل شده است و همچنین مذاکرات مهمی با کشورهای عضو اتحادیه بازار مشترک بمنظور تجدید نظر در موافقت‌نامه بازرگانی ایران با آن اتحادیه در جریان است. با انجام این مذاکرات و تماس‌های مداوم با مقامات مسئول کشورهای بزرگ صنعتی جهان موفقیت‌های قابل ملاحظه‌ای در جهت توسعه صنایع ایران و جهت سرمایه‌گذاریهای خارجی بمنظور اجرای طرحهای عظیم صنعتی در ایران حاصل شده است. بعنوان مثال می‌توان موافقت‌نامه بازرگانی با اتحاد جماهیر شوروی را نام برد که بر اساس آن حجم مبادلات بازرگانی طرفین در ۵ سال آتی به بیش از یک میلیارد دلار بالغ خواهد شد. همچنین بر اساس قرارداد پتریوشیمی بآن کشور صادر خواهد شد. ۱۲۰ میلیون دلار پتریوشیمی بآن کشور صادر خواهد شد.

توجه به برنامه‌های عمرانی از خصوصیات بودجه سال ۵۱ است که ضمن توجه بنیازهای فوری و ضروری جامعه برنامه‌های آینده را هم دنبال نماید.

و بالاخره توسعه آموزش و پرورش اضافه اعتباری را که در این بودجه برای آموزش و پرورش بمیزان ۲۸ درصد و دانشگاهها و مدارس عالی بمیزان ۱۴ درصد کشاورزی و قوای دفاعی و دیگر رشته‌ها اختصاص داده شده که لا آشکار است که سال ۱۳۵۱ سال جهش‌ها و تحریکهای بیشتر و رفاه زیاده‌تر و توسعه و گسترش کانون های علمی و دانش‌آموزی است.

آموزش و پرورش و آموزش حرفه‌ای و آموزش عالی از جمله مواردی است که در بودجه عادی سهم بیشتری برای آنها منظور شده است.

تعداد دانشجویان دانشگاهها و مدارس عالی در سال جاری به ۸۴ هزار تن بالغ میشوند و بر اساس بودجه سال ۱۳۵۱ در سال تحصیلی ۵۲ - ۵۱ این عده تا ۹۲ هزار نفر افزایش خواهد یافت.

در چند روز پیش در اعتصاب بزرگ دانشجویان انگلیس یکی از درخواستهای آنان تقلیل دانشجویان خارجی در دانشگاههای انگلستان بود هم‌اکنون برای قبول دانشجویان در انگلستان وجه در کشورهای توسعه یافته دیگر شرایط سختی قائل میشوند با این حال دانشجویان انگلیسی شکایت دارند که بر اثر افزایش تعداد دانشجویان خارجی شرایط تحصیل در مدارس عالی برای خود آنها دشوار شده است این اعتراض کاملاً منطقی است و در چنین مواردی کاملاً منطقی است که موضوع تحصیلات عالی بعنوان يك مسئله مهم مملکتی اولویتی را که شایسته است در بودجه کل کشور اجرا کند.

بودجه سال ۵۱ ایران را کشوری برخوردار از رشد سریع اقتصادی و اجتماعی نشان میدهد کشوری که موفقیت اقتصادی و اجتماعی و سیاسی اش اقتضا میکند ستونی تحت عنوان کمک‌های خارجی در قسمت مربوط بهزینه عمومی خود بگشاید و در تعداد کشور های کمک دهنده قرار گیرد طبعاً بایستی برای دانشگاهها و مدارس عالی خود چه از نظر گسترش و چه از نظر کیفیت تحصیلی و سائلی را فراهم آورد که در سطح دانشگاههای عالی جهان قرار گیرد و گنجایش پذیرش تعداد زیادتری دانشجویان را داشته باشد.

صرفاً توسعه دانشگاهها و مدارس عالی از لحاظ کمیت برای رفع نیازمندیهای ما از نظر اعزام دانشجویان کافی نیست بلکه بایستی این توسعه کمی و کیفی باشد و خوشبختانه منشور انقلاب آموزشی راه را برای این منظور هموار ساخته است بطوریکه اگر افزایش اعتبارات دانشگاهی در بودجه کل کشور امکان توسعه مدارس عالی و جذب تعداد بیشتری دانشجویان را فراهم می‌آورد بموازات آن از لحاظ کیفیت نیز بایستی در زمینه تحصیلات عالی اقدام کرد. بدون تردید بالا بردن سطح دانش و کیفیت آموزش دانشگاهها مورد توجه دولت هست و قطعاً در برنامه‌های آینده دولت و با توجه به انقلاب

آموزشی این قسمت مورد توجه خواهد بود. ماکه در فاصله کوتاهی توانسته ایم از نظر اقتصادی از زمره کشورهای کمک گیرنده خارج شویم و در سطحی قرار گیریم که بتوانیم بممالک کمک خواه دیگر کمک کنیم بدون اینکه هیچ نظر امپریالیستی داشته باشیم و فقط همان طوریکه رهبر عالیقدر ایران فرمودند این کمک را بعنوان (دینی نسبت به بشریت) تلقی میکنیم که بایستی ادا شود. بودجه ۱۳۵۱ از حرکت سریع ایران بجانب آینده و پیشرفت بدون توقف حکایت می کند با مطالعه ارقام این بودجه هر روز ما شاهد اجرای طرح عظیمی در زمینه امور اقتصادی میباشیم هر روز کارخانه جدیدی بکار خواهد افتاد و راه جدیدی و زمینه تازه ای برای ترقی و پیشرفت فراهم میگردد برنامه های اقتصادی ما در این بودجه بر مقیاس جهانی پیاده میشوند بطوریکه شاهنشاه آریامهر در مصاحبه اخیرشان با خبرنگاران آمریکائی و سوئیسی وقتی از سارانند از جزیره خسارک سخن میگویند فقط باین اشاره اکتفا میفرمایند که در این بارانند از کشتیهای ۵۰۰ هزار تنی میتوانند پهلو بگیرند مقیاسهادر ایران در همه زمینه ها بر این پایه بزرگ قرار گرفته است مانند معدن مس ۴۰۰ میلیون تنی کرمان کارخانه ذوب آهن ۴۰۰ میلیون تنی اصفهان واحدهای کشت و صنعت صد هزار هکتاری طرح پتروشیمی طرح پتروشیمی ۴۰۰ میلیون دلاری قبول سرمایه های خارجی در اشل ۵۰۰ تا یک میلیارد دلار بخاطر سرمایه گذاریهای مشترک ساختن سدهای عظیم - پیوستن سریع راههای ارتباطی بیکدیگر همه و همه نشانه های از اقتصاد پرتحرک و زنده ایران است که مسیر تاریخ کشور را بسوی هدفهای اطمینان بخشی تغییر داده است.

اقتصاد داناها نیروی انسانی را بزرگترین و مهمترین منبع ثروت ملی میدانند این بودجه انسانی سال ۵۱ بهمین جهت بامر آموزش و پرورش توجه بسیار کرده است و بزرگترین درصد افزونی بودجه یعنی ۰/۲۸ به امر آموزش و پرورش اختصاص یافته است آموزشی که توأم با مهارت باشد و آن مهارت با نیازهای مملکت و جامعه هماهنگی داشته باشد این مغزهای متفکر انسانی بایستی در مدرسه بوسیله آموزش و پرورش ساخته شوند همانطوریکه اشاره

شد هیچ سرمایه ای در دنیا بالاتر از همین سرمایه مغزها و تفکر علمی نیست در دنیائی که تعداد بیسوادان آن بانکتیر جمعیت دائماً روبه افزایش است و تقریباً این عده يك چهارم افراد کره ارض را تشکیل میدهند همین بیسوادی خود منشأ جهل و گرسنگی است بطوریکه آمار نشان میدهد يك سوم از مردم کره زمین با فقر و گرسنگی دست بگریبانند رابطه تفکیک ناپذیر بین جهل و بیسوادی با فقر و گرسنگی وجود دارد که باعث شکاف هولناک بین کشورهای پیشرفته و فقیر در دنیا شده است و این شکاف روز بروز عمیق تر میگردد و از همین عامل جهل و بیسوادی که رابطه ای ناگسستنی با فقر و بیماری دارد برای استثمار کشورها از آن استفاده میشود و همین امر سبب جنگهای منطقه ای میگردد.

معجزه بزرگ انقلاب سفید ایران که ارقام این بودجه در راه پیشبرد هدفهای آن میباشد اینست که تنها به رشد اقتصادی و ملی و ایجاد صنایع توجه نشده است بلکه بموازات آن به نیروهای انسانی به شخصیت انسانی و بمقام و شأن انسانها توجه شده است توجه روز افزون سپاه دانش و سپاهیان انقلاب دیگر که تا قبل روستاهای ایران در میان انسانها پیشرفته اند اینها مشعلدار آموزش و پرورش ساکنان روستاها هستند سپاهیان دانش بهداشت ترویج و سپاهیان دختر جنگلی در طریق آموزش برادران و خواهران روستائی خویش قدم بر میدارند.

کمیته ملی بیکار با بیسوادی، توسعه آموزش و پرورش در سطوح مختلف و توسعه دانشگاهها و مدارس عالی کشور بالجمله مظاهر یک رستاخیز عظیم فرهنگی و آموزش و پرورش نسل جوان معاصر ایران است که در هیچ دوره ای از تاریخ نظیر نداشته است.

از نظر کمی در سال ۱۳۴۳ تعداد نو آموزان دبستانها ۲۲۵۹۲۳۰ بوده در حالیکه در سال ۱۳۵۰ این تعداد به ۳۵۰۰۰۰۰ نفر رسیده است تعداد کودکان کودکان کستانها در همان سال از ۱۳۶۲۰ نفر به ۲۲۰۰۰ نفر در سال پنجاه رسیده که مطابق این آمار درصد افزایش کودکان کستانها در این هفت سال ۰/۶۲ و تعداد دانش آموزان دبستانها ۰/۵۵ افزایش داشته است.

تعداد دانش آموزان دبیرستانهای عمومی در سال ۱۳۴۳ از ۲۶۴۰۲ به ۱۱۳۴۰۰۰ نفر افزایش داشته که درصد افزایش آن ۰/۱۶۶ است.

هنرجویان فنی و حرفه ای در سال ۱۳۴۳-۱۲۸۹۴ نفر بوده اند که این تعداد در سال ۵۰ به ۵۲۰۰۰ نفر بالغ شده اند یعنی ۰/۲۸۸ افزایش داشته اند.

دانش آموزان مراکز تربیت معلم از ۴۴۵۵۵ به ۱۴۰۰۰ نفر در همان مدت بالغ شده اند و افزایش آنها ۰/۲۱۴ بوده است.

دانشجویان انستیتوهای تکنولوژی که در سال ۱۳۴۳ از هیچ به تعداد ۱۰۰۰۰ نفر در سال پنجاه رسیده اند.

معلمان دوره های مختلف تعلیماتی در سال ۱۳۴۳-۸۳۷۶۶ نفر بوده اند که تعداد آنها در سال ۵۰ به ۱۲۶۳۳۸ نفر رسیده ۰/۵۱ افزایش یافته اند.

تعداد سپاهیان دانش در سال ۱۳۴۳-۶۹۳۰ نفر بوده اند که در سال پنجاه به ۱۶۳۰۰ نفر یعنی ۰/۱۳۵ افزایش یافته اند.

تعداد معلمانی که برای دوره راهنمایی تربیت شده اند ۷۵۰۰ نفر میباشد.

که این عده اکثراً از معلمان ششم ابتدائی هستند که دوره های مخصوص را دیده اند.

در نتیجه کل اعتبارات عادی طرحهای مستمر عمرانی که در سال ۱۳۴۳ بالغ بر ۷۸۳۰۰۰ ۱۱۶۸۹ بود در سال پنجاه این اعتبار به ۱۸۲۶۷۸۱۰۰۰۰ ریال بالغ شده که ۰/۵۶ افزونی نشان میدهد.

در مورد تعلیمات عالیه تعداد دانشجویان در مدارس عالی از رقم ۳۴۰۹۶ در سال ۴۴ به رقم ۸۴۰۰۰ در سال ۱۳۵۰ رسیده اند یعنی ۰/۱۴۷ افزایش یافته اند.

تعداد کادر آموزشی مدارس عالی از رقم ۱۸۱۴ نفر در سال ۴۴ به ۶۴۷۴ نفر در سال ۱۳۵۰ یعنی ۰/۲۵۷ افزایش یافته اند.

این ارقام گویای عظمت رستاخیز آموزشی و فرهنگی ایران است که بر بنیاد انقلاب سفید است. بر این ارقام بایستی تعداد متجاوز از یک میلیون نوسوادان بزرگ سال را از مرد و زن اضافه نمود که حاصل پیشبرد و فعالیتهای کمیته ملی بیکار با بیسوادی است.

هم اکنون دولت بر اساس پیشنهاد مؤسسه علمی و تربیتی و فرهنگی یونسکو وابسته بسازمان ملل متحد طرح آموزشی توأم با کار را بموقع اجرا گذارده است نخستین آزمایش

این طرح در بخش دزفول بانجام مثبت همراه بوده است و طرح مشابه آن در اصفهان نیز پیاده شده است بر اساس همین بودجه سال ۱۳۵۱ ایجاد شصت هزار کلاس جدید پیش بینی گردیده است اضافه اعتبارات آموزش و پرورش در این بودجه بعد از اضافه اعتبار برای رفاه اجتماعی و عمران دهات باز قسمتی از اضافه اعتبار رفاه اجتماعی و بودجه عمرانی دهات در راه آموزش و پرورش بکار گرفته است یعنی برای نیروهای انسانی بکار گرفته است زیرا شرط تحقق یافتن برنامه های توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور بستگی کامل به نیروی انسانی دارد نیروی ورزیده و معتقد باصول انقلاب.

به همین جهت توجه دولت در بودجه ۱۳۵۱ به نیروی انسانی و آموزش و پرورش و پژوهشهای علمی و تعمیم و توسعه تعلیمات عمومی و تقویت فرهنگ و نیروی معنوی شایان تقدیر است و بی تردید سال آینده را بایستی سال گسترش و توسعه رشد آموزش در تمام سطوح بر بنیاد نظام جدید دانست.

قبل از انقلاب سفید اکثریت کودکان روستاها از مزایای تعلیم و تربیت محروم بودند و فقط در هفت هزار روستا امکان اشتغال بتحصیل برای کودکان روستائی فراهم بود.

کثرت روستاها و پراکندگی آنها در سرزمین کشور از طرفی و عدم امکانات مالی برای تأسیس دبستان در روستاها مخصوصاً کمبود نیروهای انسانی تعلیم دیده و آموزگار کافی بزرگترین مانع برای نیل به هدف غائی یعنی گسترش امر تعلیم و تربیت بود.

باتشکیل سپاه دانش که یکی از مؤثرترین و ثمر بخش ترین مظاهر انقلاب شاه و مردم است این مشکل اجتماعی در کشور ایران حل شد و مجال داد که شرایط تساوی فرصت در زمینه تعلیم و تربیت برای مردم شهرها و مناطق روستائی تأمین گردد.

در پرتو این اقدام بزرگ انسانی نه فقط برای نخستین بار در تاریخ حیات بشر از نیروی نظامی در راه توسعه علم و دانش و ریشه کن ساختن جهل و بیسوادی بهره گرفته شد بلکه هر سپاهی دانش بعنوان سرباز پیشقدم انقلاب آثار تحول را در دور افتاده ترین نقاط مملکت

گسترش داد و روح و مفهوم انقلاب و نتایج عینی آنرا برای جامعه روستائیان ایران توجیه نمود و در نتیجه ستایش کلیه محافل جهان نسبت به عمق و اصالت تحول اجتماعی ایران برانگیخته شد و از نتایج این طرح عظیم در نخستین کنگره جهانی بیکار بایسواد که در سال ۱۳۴۴ با شرکت وزیران آموزش و پرورش کشورهای مختلف جهان در تهران برگزار شد ارزیابی بعمل آمد و نتایج این اقدام بزرگ شاهنشاه آریامهر مورد ستایش کلیه جهانیان قرار گرفت.

سپاهیان دانش در مدت بسیار کوتاهی آموزش و پرورش را در روستاها گسترش دادند و در نتیجه تعداد دانش آموزان خصوصاً در روستاها بطور قابل ملاحظه‌ای رو با افزایش گذاشت.

اجرای طرح سپاه دانش که در واقع از اساسی‌ترین جنبه‌های انقلاب سفید در زمینه تعلیم و تربیت است مشکل اعزام معلم به مناطق روستائی را تدریجاً حل نمود و بخصوص اجرای خدمات اجتماعی زنان که مکمل طرح سپاه دانش است احتیاجات آموزش ابتدائی روستائی را از لحاظ اعزام بانوان آموزش‌گاز تأمین میکند.

تاکنون ۸۴۹۲۰ نفر از جوانان عزیز مملکت مساکوت سپاهی دانش در آمده اند و از این عده پنجاه درصد سپاهیان دانش پرسو و صد درصد سپاهیان دختر با استخدام وزارت آموزش و پرورش در آمده و مجتداً بعنوان آموزگار سپاهی در مناطق روستائی بکار تدریس اشتغال دارند از اینرو بخوبی میتوان دریافت که تا چه اندازه فعالیت این سپاهیان در روستاها آثار اجتماعی اقتصادی و معنوی داشته و تعلیمات آنان نیروی انسانی موجود در روستاها را در راه ایجاد و سازندگی و توسعه و بهبود بکار انداخته است.

در حال حاضر نیز ۱۶۶۳۴ نفر سپاهی دانش بخدمت سپاهی گری اشتغال دارند که شرح آن از این قرار است:

۱ - سپاهیان دانش پسر دوره‌های شانزدهم و هفدهم و هجدهم ۱۳۳۵۴ نفر.

۲ - سپاهیان دانش دختر دوره‌های چهارم پنجم و ششم ۲۹۵۰ نفر.

۳ - افسران سپاهی مرد دوره‌های سوم و چهارم و پنجم ۲۹۲ نفر.

۴ - لیسانس سپاهی زن دوره‌های دوم و سوم ۳۸ نفر بخدمت سپاهیگری اشتغال دارند و ۵۰۰۰ نفر سپاهیان پسر دوره‌های نوزدهم و ۱۹۱۰ نفر سپاهیان دانش دختران دوره هفتم دوره آموزش خاصی را می‌بینند که در فروردین ماه ۱۳۶۱ به روستاها اعزام شوند.

با تشکیل سپاه دانش و مساعی مسئولان اجرای برنامه آن هم اکنون ۲۱۳۰۵ دبستان در ۲۰۵۰۰ روستا و تعداد ۱۵۸۳۹۳۴ نفر دانش آموز ۲۵۶۵۵۱ نفر بزرگسال در پایه‌های مختلف تحصیلی به تحصیل اشتغال دارند. مقایسه این ارقام با ارقام مشابه سال ۴۱-۴۰ نشان میدهد که در مناطق روستائی دانش آموز ۲/۶۲ برابر و دبستان ۲/۶۸ برابر گردیده و در حقیقت افزایش دانش آموز ۱۶۸٪ شده و تاکنون سپاهیان دانش به بساواد کردن ۱۰۷۱۰۹۲ خردسال و ۵۵۴۷۸۱ بزرگسال مجموعاً ۱۶۲۵۸۷۳ نفر اقدام نموده‌اند.

تعلیمات فنی و حرفه‌ای

بمنظور اصل دوازدهم منشور انقلاب در زمینه توسعه و گسترش تعلیمات فنی و حرفه‌ای و هماهنگی این تعلیمات با اقتصاد در حال تحول کوششهایی بعمل آمده و توسعه کمی و کیفی مؤسسات تعلیمات فنی و حرفه‌ای باعث شده که تعداد هنرجویان این مدارس که در سال ۴۷-۴۶ بالغ بر ۲۳۳۳۵ نفر بوده در سال ۵۰-۴۹ به ۵۰۶۶۴ نفر یعنی بیش از دو برابر برسد و این رقم هدف نهائی برای برنامه عمرانی چهارم کشور بوده یعنی سال ۵۲-۵۱ دوسال قبل از پایان برنامه پیش‌بینی شده.

از طرفی برای هم‌آهنگی دائمی کیفیت تعلیمات حرفه‌ای با تحولات تکنولوژی و باز در کار تعداد رشته‌های مورد نیاز از ۱۵ رشته در سال تحصیلی ۴۷-۴۶ به ۶۴ رشته بالغ شده و دوره‌های کلاس شبانه برای بهره‌برداری از ساختمانها و تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی از سرمایه‌گذاری‌های سنگین و کم‌بازده و پراکنده جلوگیری نموده است.

وعده زیادی از داوطلبان که موفق نمیشدند در دوره‌های روزانه به تحصیلات خود در این مدارس ادامه دهند در دوره‌های شبانه آن شرکت نموده و تحصیلات خود را پایان می‌رسانند.

آقای زهتاب فرد آماری از مدارس ضمن فرمایشاتشان دادند که بنده توجه ایشان باین ارقام جلب میکنم آمار صحیح کودکان و دبیرستان و دبیرستانهای ما به این شرح است: کودکان ۳۴۹ دبستان ۱۵۲۰۲ دبستان سپاه دانش ۱۰۵۵۶ دبیرستان ۲۵۰۹ مدارس فنی و حرفه‌ای ۱۸۹ دانشسراها ۹۰ مدرسه علوم دینی ۳ مدارس کودکان استثنائی ۵۵ و انستیتوهای تکنولوژی ۲۵ بنا بر این هر کس نتواند درس بخواند باید برود در قسمتهای تکنیک هر چه کارگر و زارع که استعداد داشته باشد حتی در مدارس و در بخشهای خصوصی برای پذیرفتن بچه‌های با استعداد استقبال میکنند و با کمال میل اسم مینویسند چون اینها سرمایه‌های ما هستند.

شوراهای منطقه‌ای از این نظر هست که مکاتبات

کاغذبازی و دخالت دادن بودجه شهرستانها بر کزازین رفت یا شوراهای منطقه‌ای که درست شد هر دبستان پول بودجه خودش فرستاده میشود بعنوان مرکز و آن میتواند که مخارج خودش را تأمین کند خرج را از محل انجمن‌های شهر آن محل میتواند تأمین کند در هر حال بانوفیق برنامه شورای آموزش منطقه‌ای که پیشرفت کرده و توفیق‌بخش اختیارات قانونی این شوراهای و دخالت مردم در امر تعلیم و تربیت و عدم تمرکز در مرکز باعث پیشرفت شده است البته قرار بود این قانون در سال ۵۲ به پایان برسد در صورتیکه این قانون خیلی زودتر با موفقیت به نتیجه رسید و بارش از این نظر سبک شد و می‌تواند باین مسئله حیاتی برسد اما مورد رفاه کارمندان و تأمین زندگی معلمان با اجرای مرحله دوم قانون استخدام کشوری به معلمان حقوق بیشتری تعلق گرفت من نمیگویم که در حد کافی و دولتی کمکی بود به معلمان کشور و همه سپاسگزار هستم البته باید بوضع مسکن معلمان بوضع زندگی و حقوقی شان توجه بیشتری شود برای تأمین مسکن معلمان چندین خانه در خیابان هاشمی (۵۰۰) آپارتمان در نظر گرفته شده ۲۰۰ آپارتمان ۴ طبقه در نازی آباد و در خیابان گرگان ۵۰ دستگاه دوسه اطاقه مسکن برای معلمان ساخته و همینطور آپارتمان‌هایی که ۱۳۰ متر زیر بنا دارند تعداد ۶۰۰ آپارتمان در دست

ساختمان هست و زمینهایی از طرشت برای آنها خریداری شده در شهرستانها هم همینطور عمل شده آپارتمانی در کرمان و نیشابور و مشهد در اینجا یک پیشنهاد دارم پیشنهاد این است که خانه‌هایی که از محل ۳٪ برای

مدرسه‌ها ساخته میشود در کنار این مدارس ساختمانهایی برای آن واحد درسی ساخته بشود که این معلمان مجبور نشوند راه زیادی را طی بکنند و از نقاط دور دست بیایند برای درس دادن این معلمان را تشویق خواهد کرد که در آن واحد مخصوصاً اگر این آپارتمان‌ها در کنار مدارس که از محل ۳٪ ساخته میشود در جنوب شهر باشد و اما مسئله‌ای که من میخواهم اینجا پیشنهاد کنم و آقای شیخ رضائی پیشنهاد نکردند این است که میخواهم پیشنهاد کنم که یک بانک توسعه آموزش و پرورش درست کنند مثل اینکه بانک توسعه صنعتی هم داریم بانک توسعه آموزش و پرورش با شرکت خود معلمان تشکیل بشود طریقش را عرض میکنم مثلاً تعداد معلمان و فرهنگیان ما در حدود دویست هزار نفر هستند اگر هر کدام از آنها هزار تومان سهم برای این بانک سرمایه‌گذاری کنند این بانک میتواند با سرمایه ۲۰۰ میلیون تومان تشکیل شود و فرهنگیان و ام‌با ۶٪ ربح بدهد که آنها با اقساط طویل‌المدت بتوانند برای خود خانه و مایحتاج زندگی خود را فراهم کنند این بانک در ضمن میتواند به شوراهای منطقه‌ای آموزش و پرورش هم وام بدهد و آنها در هر منطقه از محل اعتبار آن وام بنا بر احتیاجات خود مدارس مدرنی را طبق نقشه صحیح بسازند و کم‌کم باین روش وزارت آموزش و پرورش از اجاره خانه‌هایی که برای مدارس می‌پردازد خلاص میشود و در عوض مدارس هم از آن وضع نامناسب مدارس مجهزی تبدیل خواهند شد. محل پرداخت اصل و فرع این مدارس هم میتواند از محل پرداخت اجاره و مدارس تأمین شود اصولاً معلمان بایستی کمکهای غیر مستقیم از طریق شرکتهای تعاونی و یا وسیله ایاب و ذهاب بشود زیرا بالارفتن حقوق آنها باز در بالارفتن سطح زندگی اثر میگذارد و بی‌نتیجه میشود باین امر بایستی توجه کافی بشود و برای رفاه این طبقه زحمتکش که در تعلیم و تربیت فرزندان ما سهم بسزائی دارند کمکهای اساسی بشود.

تأسیس مرکز تحقیقات و برنامه‌ریزی درسی

یکی از مهمترین مسائلی که پیاده کردن نظام جدید آموزش و پرورش با آن مواجه بوده موضوع تهیه و تدوین برنامه‌های درسی دوره‌های مختلف تحصیلی است.

بدین جهت در سال ۱۳۴۹ مؤسسه‌ای بنام مرکز تحقیقات و برنامه‌ریزی درسی در وزارت آموزش و پرورش تأسیس گردیده این مرکز ضمن تنظیم و تهیه برنامه‌های

تعلیماتی دوره‌های مختلف در مورد میزان و قابلیت تفهیم و تفاهم معلم و دانش آموز نسبت به برنامه و متون درسی تحقیقات منظمی انجام میدهد و همچنین انطباق برنامه‌های تدوین شده را با اوضاع و احوال و مقتضیات جدید کشور و جهان و با توجه به تحقیقات انجام شده برعهده دارد .

تلویزیون آموزشی

بطوریکه استحضار دارند امروزه وسائل سمعی و بصری و وسائل ارتباطات جمعی یکی از مؤثرترین وسائل آموزش و پرورش محسوب میشود .

بنابراین در اسفند ۱۳۴۵ بمنظور کمک به معلمان و همچنین بالا بردن سطح اطلاعات علمی دانش آموزان تهران تلویزیون آموزشی شروع بکار کرد .

در حال حاضر برنامه‌های تلویزیون آموزشی تهران شامل مواد مهم درسی دبستان‌ها و دوره راهنمایی و دبیرستان‌ها و همچنین تدریس زبان‌های خارجی است و در نظر است که متعاقباً این شبکه وسعت بیشتری یافته و بتدریج سراسر کشور را در برگیرد .

هدفها و برنامه‌های آموزش و پرورش در برنامه پنجم عمرانی کشور

آموزش و پرورش یکی از ارکان اساسی مؤثر در کلیه شئون زندگی جامعه است و پیشبرد هدفهای اجتماعی - اقتصادی و سیاسی هر قوم و ملتی منوط بتوسعه کمی و کیفی آموزش و پرورش میباشد روی این اصل هدفها و برنامه‌های خاصی برای تعلیم و تربیت نوباوگان و جوانان کشور طی برنامه پنجم در کلیه سطوح آموزشی بشرح زیر طرح و پیش‌بینی شده است :

مقایسه تعداد دانش آموزان پیش‌بینی شده در طرح کراچی و تعداد دانش آموزان جذب شده بمدرسه ایران (به میلیون نفر) :

۱۹۶۰	۱۹۶۵	۱۹۷۰	۱۹۷۵	۱۹۸۰
سال	سال	سال	سال	سال
۱۳۳۹	۱۳۴۴	۱۳۴۹	۱۳۵۴	
شرح				
تعداد پیش‌بینی شده در طرح کواچی	۱/۷	۲/۶	۳/۷	۴/۹
تعداد دانش آموزان جذب شده بمدرسه در ایران	۱/۵	۲/۶	۳/۷	۵/۲

این رقم در برنامه پنجم عمرانی پیش‌بینی شده است .

در اجرای اصل انقلاب اداری و آموزشی در وزارت آموزش و پرورش اقدامات اساسی انجام یافته و از نظر کمی و کیفی دگرگونی‌هایی بوجود آمده است .

نخستین اقدام در این رهگذر اجرای مرحله اول قانون استخدام کشوری است و وزارت آموزش و پرورش با درک وظیفه مهم و حیاتی خود نخستین وزارتخانه‌ای است که در مدت بسیار کوتاهی مرحله اول قانون استخدامی را درباره کلیه کارمندان خود به‌مورد اجرا گذارد . و با توجه بیکصد و پنجاه هزار نفر کارمندان این وزارتخانه اهمیت کار بيشر جلوة میکند .

اقدام دوم اجرای مرحله دوم قانون است برای کارمندان آموزشی این مرحله از قانون اهمیت خاصی در تأمین رفاه معلمان دارد و با اجرای آن تمامی معلمان از حقوق و مزایای بیشتری بهره‌مند خواهند شد و طبعاً نسبت بانجام و ظایف خویش دلبستگی کاملی نشان خواهند داد و بالمآل در تعلیم و تربیت جوانان کشور پیشرفت محسوسی حاصل خواهد شد .

این جدول ضمیمه را از نظر کمی وقت نمیخوانم و تقدیم مقام ریاست میکنم .

کارآموزی ضمن خدمت برای معلمان درسال تحصیلی ۵۱ - ۵۰

بمنظور اجرای انقلاب آموزشی در سطح تربیت معلم کشور بخاطر فراهم آوردن موجبات بهسازی معلمان آینده و بالا بردن سطح دانش و بینش معلمان شاغل و همچنین بررسی پدیده‌های نوین تعلیم و تربیت در پرورش معلمان شایسته‌تری که پرچم دار انقلاب مقدس ایران در اقصی نقاط مملکت هستند تشکیل کلاسهای کارآموزی در سطوح مختلف تعلیمات عمومی (ابتدائی - راهنمایی) و متوسطه ضرورت دارد بهمین لحاظ در سال گذشته کارآموزی‌هایی با توجه به هدفهای بالا تشکیل گردیده است .

تحول کیفی در آموزش و پرورش

تحول و بهبود در آموزش و پرورش بحق میتواند منشاء کلیه تحولات اجتماعی و اقتصادی و توسعه و بهبود باشد در دوران سازنده و تحول ده سال اخیر کشور ما آموزش و پرورش از دگرگونیهای وسیعی که لازمه نیازهای امروز زندگی ماست بی‌بهره نماند و جای خوشوقتی است که بموازات توسعه کمی سریع و افزایش سالانه ۱۰ تا ۱۵ درصد ثبت نامهای مدارس ابتدائی و متوسطه از نظر

بهبود کیفی نیز کوششهایی بعمل آمده است برنامه‌ریزی نظام جدید آموزش و پرورش و بنیادگذاری برنامه‌های درسی مدارس بر آخرین ملاکها و معیارهای دنیای امروز و نیازهای اجتماعی و اقتصادی کشور از اساسی‌ترین فعالیت‌هایی است که در چند سال اخیر بچشم می‌خورد پیش‌بینی تأسیس مدارس راهنمایی تحصیلی و فراهم ساختن موجبات توزیع نوجوانان در رشته‌های تحصیلی متناسب با علائق و استعدادهای شخصی آن‌ها و در مراحل بعدی و پیشرفت بیشتر کار اقدام بر راهنمایی شغلی بر مبنای مطالعات علمی و موجه از خاصه‌های این تحول تربیتی است .

بواقع اگر زمانی نظام تعلیماتی مملکت بر پایه‌ای استوار شود که هر مظهر نیروی انسانی را بجای خود بگذارند تا چه اندازه در جهت استفاده از سرمایه‌های انسانی استفاده مطلوب بعمل خواهد آمد و چه پیشرفت‌هایی را متضمن است در تهیه برنامه‌های درسی جدید تحول وسیع دیده می‌شود پیش‌بینی کار و تدریس در زمینه علوم ، علوم اجتماعی هنر و مهارت‌های علمی در مدارس ابتدائی که موجبات پیشرفت کودکان را در جهت آشنائی بیشتر با مسائل مبتلا به روزانه فراهم میکند در خور توجه است . در دوره راهنمایی تحصیلی حرفه و فن بخصوص از نظر شناخت مسائل مربوط مورد توجه قرار گرفته و این در جهت جلب توجه نیروی انسانی بمسائل شغلی و حرفه‌ای و بخصوص فراهم ساختن پاره‌ای توانائیهای علمی و دستی که لازمه زندگی فردی و اجتماعی امروز است کمک مؤثری است .

در اجرای برنامه‌های تحول مسئله تربیت معلم ، کارآموزی معلمان و آشنا ساختن آنان با روشهای جدید و مؤثر تدریس و تربیت مورد تأکید بوده است . در خاتمه توجه نمایندگان محترم را باین نکته جلب می‌کنم که باتمام مطالبی که در مورد آموزش و پرورش در این ساحت مقدس گفته شد نتیجه مثبت وقتی در مورد تعلیم و تربیت فرزندان ماصدق میکند که آنها در محیط امن خانواده زندگی کنند .

نابسامانی خانواده‌ها در روحیه اطفال در سنین مختلف اثر میگذارد باین جهت ناگزیر از ذکر این مطلب توجه نمایندگان محترم را باصلاح قانون حمایت خانواده و ولایت مادر پس از فوت پدر و شریک شدن زن در اموال حاصله در دوران ازدواج و اصلاح قانون حقوق باز نشستگی زنان و حق استفاده از پس اندازی که زن برای فرزند خود

می‌نماید و بتواند از این پس انداز در صورت احتیاج حق برداشت داشته باشد جلب می‌نماید .

اصلاح این قوانین برفع زنان تنهائست بلکه برفع خانواده‌هاست و بدون تردید آرامش و دوام و ثبات خانواده در روحیه اطفال و نوجوانان این مملکت اثر میگذارد . از حوصله ای که برای شنیدن عرایضم بخرج دادید سپاسگذارم .

و برای حسن ختام توجه نمایندگان محترم و وزیر دادگستری را به این ماده قانون جلب مینمایم ماده ۹۴۹ قانون مدنی باوضع اجتماعی و سیاسی زنان مطابقت ندارد و علاوه بر آنکه از نظر مالی و اقتصادی بحقوق آنها صدمه میزند نفس این قانون از ارزش اجتماعی زن میکاهد اما توضیحی درباره این ماده : در صورت نبودن هیچ وارث دیگری بغیر از زوج یا زوجه ، شوهر تمام تر که زن متوفی خود را میرسد لکن زن فقط نصیب خود را و بقیه تر که شوهر در حکم مال اشخاص بلا وارث و تابع ماده ۸۶۶ قانون مدنی خواهد بود ماده ۸۶۶ : امر تر که راجع به حاکم است ذکر سهم الارث زن $\frac{1}{8}$ و $\frac{1}{4}$ از اعیان که بانص صریح قرآن مغایرت دارد در قرآن سهم الارث زن $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{8}$ از کلیه دارائی مرد معین شده از صبر و حوصله ای که در شنیدن عرایضم بکار بردید متشکرم بنده مطالبم را درز گرفتیم و امیدوارم جناب آقای رئیس هم از این حیث از بنده راضی باشند (احسن - احسن) .

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید .

فرهاد پور - بنده همیشه به تقدیر معتقد بوده‌ام ولی تکرار این مطلب بر اعتقاد من افزود مثل اینکه همیشه مقدر است که بنده در پایان وقت و موقع خستگی همکاران و عدم حضور اکثر وزراء که خیلی شایق و علاقمند به زیارتشان هستم مصدع اوقات شریف دوستان بشوم . **عباس میرزائی -** به عدم حضور حضور هم مسلکان خودتان همه اشاره بفرمائید .

فرهاد پور - هم مسلکان بنده آنچه باید در طول سال از دست من می‌کشند و تحمل قیافه مرا می‌کنند يك چند ساعتی راهم اجازه بفرمائید مصدع اوقات دوستان اکثریت بشوم ، یادداشتی دوست عزیز فرستاده چون امضاء نداشت میبینم به درز گرفتن مطلب خانم صفی‌نیا اشاره‌ای شده بنده هم در حدی که مردها خیاطی بلد هستند سعی می‌کنم درز بگیرم بهر حال تقدیر است ، باتقدیر هم

نمیشود جنگید وظیفه من که بشهادت آقای دکتر دادفر دقیقه ای در کمیسیون بودجه غیبت نداشتم و شاید بیشتر از ۶۴ ساعت که این کمیسیون در دفعات مختلف و روزهای صبح و عصر تشکیل شد سعی کردم تاجانی که امکان دارد صدها صفحه یادداشت بردارم در طریق وظیفه اصلی اقلیت همانطور که همه ما معتقد هستیم یعنی انتقاد سازنده و صحیح است چون تصوری کنم دولت ۳۶۵ روز در سال از امکانات انشائاتی مملکت در جهت پیشرفت ها و توسعه ها که همه قبول داریم از وسایل ارتباط جمعی برخوردار است بنابراین از وقت گرانهای مجلس برفع دولت است و برفع مملکت است و برفع همه ماست که اگر مختصر قصوری، کمبودی، کوتاهی یادردی می بینیم واحساس می کنیم در اینجا بیان کنیم و من همانطور که یکبار دیگر عرض کردم فکر می کنم تلخی بیان اقلیت غیر مغرض سازنده برای دولت بمراتب نافعتر از آن است که مادر این اجتماع و این فرصت که برای نقد در بودجه هست به جنبه های مثبت و کارهای کلی مملکت بپردازیم بنده تصور می کنم که یکبار هم اینجا عرض کردم نه تنها ما نه تنها ۳۰ میلیون مردم ایران شاید در سراسر دنیا هیچ فرد منصف و غیر مغرض پیدا نشود که بتواند جهش و پیشرفت ۱۸ ساله اخیر ما را تکذیب بکند مبداء حرکت ما سحرگاه روز ۲۹ مرداد ۱۳۳۲ است چون باغروب آفتاب مرداد ۱۳۳۲ پرورنده تحریکات و تخریب و شایعه سازی و فعالیت عمال و عناصر بیگانه (عباس میرزائی - عوامفریبی را هم بفرمائید) من خیال میکنم عوامفریبی هم در زمینه تخریب است، عوامفریبی و عناصری که تحت تأثیر قرار گرفته بودند و گمراه شده بودند بسته شد بهمین دلیل فکرمی کنیم و می بینیم که پادشاه بلند نظر ما آنچه از ۲۸ مرداد بقبل است بشرط عدم تکرار خط غفوق کشیدند و آن جماعت گمراه شده را مورد عفو ملوکانه قرار دادند (صحیح است) که بار دیگر هم در اینجا عرض کردم اکثرشان از این موهبت فوق العاده استفاده کردند در طریق خدمت دوش بدوش سایر هموطنان وطن پرست و شاهدوستی که ۱۲ سال تمام در سخت ترین شرایط يك سرسوزن انحرافی از عقیده و ایمانی که نسبت باصالت رژیم کهن شاهنشاهی ایران داشتند عدول نکردند زجرها کشیدند و مبارزات کردند و از قدرتهای صوری نهراسیدند، بلی همکار محترم جناب مسعودی در بیاناتشان ذکر خاطره ای فرمودند از میتینگ عظیم مردم گمراه شده

(غضنفری - جمعیتی نبودند) امام در مقابل آن قدرتها بودند جماعتی که نترسیدند و سرشان شکست و زجر دیدند برادر یا در تهران نبودید یا سن شما اقتضای یادآوری آن دوران را نمی کند معذرت میخواهم من شاهد عینی بودم (عباس میرزائی - کاملاً صحیح است) بیانی هم ناطق اکثریت فرمودند گمان نمی کنم که گفتار هم مسلک خودتان را تکذیب کنید، طبقه ای که گمراه شده بودند از قدرت ارتش متجاوز غالب، ارتشی که ناجوانمردانه از شمال و جنوب و شرق و غرب ما را مورد هجوم قرارداد و در پناه آن ارتش جماعت گمراه عرض اندام میکردند بودند مردانی که از آن قدرت نهراسیدند (صحیح است) دلم میخواست همه شما وقتی می گفتید صحیح است بر میگشتید و به قراچولونگاه میکردید نمونه ایست از آن دوره و من می بینم توی شما یادگاران که همیشه تزدمن بمناسبت خدمات آن دوره در هر صفی که باشید، اقلیت و اکثریت ندارد، ارزش و احترام دارید آن روز در مقابل چنین قدرتهای مخرب و پشتیبانهای مقتدر آنها که هم مسلک عزیزم زنتاب بخوبی عنوان و تجزیه و تحلیل کرد پشت ما نازید و یقین دارم پشت هیچ جوان وطن پرست ایرانی هیچ فرق نمی کند اعم از دختر و پسر امروز در مقابل تحریکات بیگانه نخواهد لرزید و مقاومت خواهد کرد بهر حال آنچه آماده کرده بودم در طول ساعت ها بعرض همکاران محترم برسانم برای خود من ذخیره ای شد که در خانه نگاه دارم و از این که موجب تأخیر و انجام و تصویب يك لایحه مهم مملکتی نشود این یادگار را نگاه می دارم شاید سال آینده یا سالهای آینده (دکتر دادفر - بله در متمم بودجه) یا آنکه همانطوریکه فرمودید در متمم بودجه قسمت من صحبت در آخر جلسه نباشد و من هم از این بابت شناسی داشته باشم که مطالبم را در حضور شخص نخست وزیر بیان کنم چون در خود او و خیلی از همکارانش انصاف قبول حرف حساب و انتقاد تلخ را بیش از رفقای من می بینم.

عباس میرزائی - باید از رئیس فراکسیونتان گله کنید که نوبت را باین ترتیب در نظر گرفتند.

فرهادپور - رئیس فراکسیون ما آنقدر محبوب است...

عباس میرزائی - ما هم دوستش داریم همکار مجلسی ماست.

فرهادپور - ملاحظه کردید احترام ایشان و رعایت مصالح کلی و نظر مقام معظم ریاست در ترتیب ناطقین

بر همه ما واجب است بهر حال مسئله اگر از يك طرف به میل من نچرخید ولی از جانب دیگر باید عرض کنم بحث در بودجه امسال حالت خاصی پیدا کرد یعنی بنده این فرصت داده شد که بجای اینکه آقایان وزراء جوابی بدهند به عرایض ما، ما باید مطالبی عرض کنیم درباره جواب آقای نخست وزیر و آقایان وزراء. آقای نخست وزیر در بیان بسیار جامع و شیوایی که امروز صبح فرمودند بیک نکته بسیار اساسی اشاره کردند این نکته اساسی از دو جهت اهمیت فوق العاده دارد یکی از آن جهت که بحکم قانون اساسی پادشاه مملکت بر قوای ثلاثه مملکت حاکمند و رهبرند (صحیح است) و سپس از آن جهت که در عصر کنونی سعادت آنرا داریم که از برکت وجود پادشاهی بهره مندیم که بحق رهبر و معلم و هادی دولت و ملت و اکثریت و اقلیت هستند (صحیح است) و همه ملت ایران پیرو این رهبر بزرگ هستند (صحیح است) و همه سعی داریم و کوشش می کنیم در جهت تحقق آرمانهای بزرگ این رهبر عزیز بهم خودمان کوشش و فداکاری بکنیم (صحیح است) فکر نفرمائید که اگر ما بنام اقلیت در اینجا صحبت میکنیم و ایراد و انتقاد می کنیم باین ایراد و انتقاد نیت باطنی ما خدمت کمتری است نه ما رنجش های شخصی را بجان می خریم چون بهر حال گفتن حرف حق تلخ است و این رنجش های شخصی باقی می ماند بر اینکه وظیفه ملی و مملکتی خودمان را در قبال رهبر مملکت و در قبال مردم ایران بنحو احسن انجام بدهیم و یقین داریم که توجه و عنایت به آنچه ما میگوئیم اگر جزئی از آنهم مفید باشد بهر حال بحال دولت مفید است ما که مسئولیت اجرایی نداریم بهمین مناسبت بنده در متمم بودجه مطلبی عرض کردم که این جا هم تکرار میکنم مادر کارنامه مملکت باشما و سی میلیون هموطن من و شما و قضاوت همه ناظرین بی طرف اتفاق عقیده داریم کشور ما از نظر کلی يك کارنامه درخشان دارد که هیچکس نمی تواند آنرا انکار کند پیشرفتهای ما از نظر اجتماعی فنی و صنعتی بهره برداری از منابع طبیعی استیفاء حقوق نسبی ما تا سرحد امکان از منابعی که به بیغما میبردند اینها چیزی نیست که کسی انکار نکند و عواقب و آثار آنها هم که از این اقدامات رهبر ما ضرر کشیدند می بینید و خیلی متأسفم که حتی جماعتی خارج از ایران که از این اراده آهنین بهره مند

شدند باز هم اسپر تحریکات صاحبان منابهی هستند که ما برهبری پادشاه و باراده شخص شاهنشاه و حسن خدمت و وزیرداری وقت که در صنف وزارت صبح تشریف داشتند و متأسفانه حالاً نیستند در مجامع بین المللی در دنیای قدرت استعمارگران نفتی توانستیم برای مملکت خودمان و ممالک صاحب نفت که اکثر آنرا از نظر مذهبی برادر ما هستند تأمین کنیم و این دستمزدی است که بعضی از آنها با ترهات و یاوه گوئیها و شایعات و سخن پراکنی های بی جا در رادیوهای خود بما میدهند مولا و رهبر مذهبی ما علی ابن ابیطالب (ع) فرمودند همیشه از آنکه برفع کاری کردی انتظار خوبی نداشته باش ما با قدرت های بزرگ دنیا نه تنها برای حفظ منافع خودمان طرف شدیم شاه ما اراده شاه با پشتیبانی سی میلیون مردم ایران فعالیت و پشتکار و کوشش و وزیرداری ایران حقوق از دست رفته یا تجاوز بحقوق ما را در منابع نفتی جبران کردند و برفع دیگران هم بود من فکر میکنم حق این است که از این بابت شکر گزارو ممنون ما باشند دوستان عزیز در بحث بودجه ای همینطور که عرض کردم انتقاد، انتقاد سازنده بیش از شعار و تعریف برفع شماس است برفع حزب شماس است برفع مملکت ماست و برفع دولت ماست ملاحظه میفرمائید من دولت حزبی شمارا دولت شمانگفتم من آقای هويدار را نخست وزیر ایران می شناسم آقای صادق احمدی را وزیر دادگستری ایران می شناسم آقای دکتر شاهقلی را وزیر بهداشتی ایران می شناسم و دوست عزیزم آقای قوام صدوری را و همرا هیئت دولت ایران می شناسم و بابت آن فرمانی که از پادشاه مادر جیب بغلشان دازند احترام میگذارم اما اجازه بفرمائید همانطوری که ما انتقاد مفرضانه را سالم نمیدانیم قضاوت غیر منصفانه را هم صحیح نمی شناسیم اجازه بفرمائید باهم دو جناح اکثریت و اقلیت که هر دو آرزوی سربلندی و افتخار پیشرفت مملکت ایران را داریم آرزوی رسیدن بدروازه تمدن بزرگ را داریم بگذارید در این راه تعاطی فکر داشته باشیم مانظرات خودمان را میگوئیم شما هم مذاکرات دولت را شنیدید و می شنوید قضاوت می کنید برفع حزب شما از این جهت است که آنچه من میگویم و دوستان من فرمودند دستگاه بخش و انتشارات مملکت که در اختیار شماس است همه اش را منتشر کنید اگر

نمیشود جنگید و وظیفه من که شهادت آقای دکتر دادفر دقیقه ای در کمیسیون بودجه غیبت نداشتم و شاید بیشتر از ۶۴ ساعت که این کمیسیون در دفعات مختلف و روزهای صبح و عصر تشکیل شد سعی کردم تاجائی که امکان دارد صدها صفحه با دادداشت بردارم در طریق وظیفه اصلی اقلیت همانطور که همه ما معتقد هستیم یعنی انتقاد سازنده و صحیح است چون تصوری کنم دولت ۳۶۵ روز در سال از امکانات انشائاتی مملکت در جهت پیشرفت ها و توسعه ها که همه قبول داریم از وسایل ارتباط جمعی برخوردار است بنابراین از وقت گرانهای مجلس برفع دولت است و برفع مملکت است و برفع همه ماست که اگر مختصر قصوری، کمبودی، کوتاهی یادردی می بینم و احساس می کنیم در اینجا بیان کنیم و من همانطور که یکبار دیگر عرض کردم فکر می کنم تلخی بیان اقلیت غیر مضر سازنده برای دولت بمراتب نافعتر از آن است که مادر این اجتماع و این فرصت که برای نقد در بودجه هست به جنبه های مثبت و کارهای کلی مملکت برداریم بنده تصور می کنم که یکبار هم اینجا عرض کردم نه تنها ما نه تنها ۳۰ میلیون مردم ایران شاید در سراسر دنیا هیچ فرد منصف و غیر مضر پیدا نشود که بتواند جهش و پیشرفت ۱۸ ساله اخیر ما را تکذیب بکند مبداء حرکت ما سحرگاه روز ۲۹ مرداد ۱۳۳۲ است چون با غروب آفتاب مرداد ۱۳۳۲ پرونده تحریکات و تخریب و شایعه سازی و فعالیت عمال و عناصر بیگانه (عباس میرزائی - عوام فریبی را هم بفرمائید) من خیال می کنم عوام فریبی هم در زمینه تخریب است، عوام فریبی و عناصری که تحت تأثیر قرار گرفته بودند و گمراه شده بودند بنده شد بهمین دلیل فکر می کنیم و می بینیم که پادشاه بلند نظر ما آنچه از ۲۸ مرداد بقبل است بشرط عدم تکرار خط عفو کشیدند و آن جماعت گمراه شده را مورد عفو ملوکانه قرار دادند (صحیح است) که بار دیگر هم در اینجا عرض کردم اکثرشان از این موهبت فوق العاده استفاده کردند و در طریق خدمت دوش بدوش سایر هموطنان وطن پرست و شاهدوستی که ۱۲ سال تمام در سخت ترین شرایط يك سرسوزن انحرافی از عقیده و ایمانی که نسبت باصالت رژیم کهن شاهنشاهی ایران داشتند عدول نکردند زجرها کشیدند و مبارزات کردند و از قدرتهای صوری نهراسیدند، بلی همکار محترم جناب مسعودی در بیان ایشان ذکر خاطره ای فرمودند از میتینگ عظیم مردم گمراه شده

(غضنفری - جمعیتی نبودند) اما در مقابل آن قدرتها بودند جماعتی که نرسیدند و سرشان شکست و زجر دیدند برادر یا در تهران نبودید یا سن شما اقتضای یادآوری آن دوران را نمی کند معذرت می خواهم من شاهد عینی بودم (عباس میرزائی - کاملاً صحیح است) بیانی هم ناطق اکثریت فرمودند گمان نمی کنم که گفتار هم مسلک خودتان را تکذیب کنید، طبقه ای که گمراه شده بودند از قدرت ارتش متجاوز غالب، ارتشی که ناجوانمردانه از شمال و جنوب و شرق و غرب ما را مورد هجوم قرارداد و در پناه آن ارتش جماعت گمراه عرض اندام میکردند بودند مردانی که از آن قدرت نهراسیدند (صحیح است) دلم میخواست همه شما وقتی می گفتید صحیح است بر میگشیدید و به قراچولونگه میکردید نمونه ایست از آن دوره و من می بینم توی شما یادگاران که همیشه نزد من بناسبت خدمات آن دوره در هر صفتی که باشید، اقلیت و اکثریت ندارد، ارزش و احترام دارید آن روز در مقابل چنین قدرتهای مخرب و پشتیبانهای مقتدر آنها که هم مسلک عزیزم زهتاب بخوبی عنوان و تجزیه و تحلیل کرد پشت ما نرزید و یقین دارم پشت هیچ جوان وطن پرست ایرانی هیچ فرق نمی کند اعم از دختر و پسر امروز در مقابل تحریکات بیگانه نخواهد لرزید و مقاومت خواهد کرد بهر حال آنچه آماده کرده بودم در طول ساعاتها بعرض همکاران محترم برسانم برای خود من ذخیره ای شده که در خانه نگاه دارم و از این که موجب تأخیر و انجام و تصویب يك لایحه مهم مملکتی نشود این یادگار را نگاه می دارم شاید سال آینده یا سالهای آینده (دکتر دادفر - یا در متمم بودجه) یا آنکه همانطور بگم فرمودید در متمم بودجه قسمت من صحبت در آخر جلسه نباشد و من هم از این بابت شناسی داشته باشم که مطالبم را در حضور شخص نخست وزیر بیان کنم چون در خود او خیلی از همکارانش انصاف قبول حرف حساب و انتقاد تلخ را بیش از رفقای می بینم.

عباس میرزائی - باید از رئیس فراکسیونتان گله کنید که نوبت را بنابین ترتیب در نظر گرفتند.

فرهادپور - رئیس فراکسیون ما آنقدر محبوب است...

عباس میرزائی - ما هم دوستش داریم همکار مجلسی ماست.

فرهادپور - ملاحظه کردید احترام ایشان و رعایت مصالح کلی و نظر مقام معظم ریاست در ترتیب ناطقین

بر همه ما واجب است بهر حال مسئله اگر از يك طرف به میل من نچرخید ولی از جانب دیگر باید عرض کنم بحث در بودجه امسال حالت خاصی پیدا کرد یعنی بنده این فرصت داده شد که بجای اینکه آقایان وزراء جوابی بدهند به عرایض ما، ما باید مطالبی عرض کنیم در باره جواب آقای نخست وزیر و آقایان وزراء. آقای نخست وزیر در بیان بسیار جامع و شیوایی که امروز صبح فرمودند بیک نکته بسیار اساسی اشاره کردند این نکته اساسی از دو جهت اهمیت فوق العاده دارد یکی از آن جهت که بحکم قانون اساسی پادشاه مملکت بر قوای ثلاثه مملکت حاکمند و رهبرند (صحیح است) و سپس از آن جهت که در عصر کنونی سعادت آنها داریم که از برکت وجود پادشاهی بهره مندیم که بحق رهبر و معلم و هادی دولت و ملت و اکثریت و اقلیت هستند (صحیح است) و همه ملت ایران پیرو این رهبر بزرگ هستند (صحیح است) و همه سعی داریم و کوشش می کنیم در جهت تحقق آرمانهای بزرگ این رهبر عزیز بسهم خودمان کوشش و فداکاری بکنیم (صحیح است) فکر نمی کنید که اگر ما بنام اقلیت در اینجا صحبت می کنیم و ایراد و انتقاد می کنیم با این ایراد و انتقاد نیت باطنی ما خدمت کمتری است نه ما رنجش های شخصی را بجان می خریم چون بهر حال گفتن حرف حق تلخ است و این رنجش های شخصی باقی می ماند بر اینکه وظیفه ملی و مملکتی خودمان را در قبال رهبر مملکت و در قبال مردم ایران بنحو احسن انجام بدهیم و یقین داریم که توجه و عنایت به آنچه ما میگوئیم اگر جزئی از آنها مفید باشد بهر حال بحال دولت مفید است ما که مسئولیت اجرایی نداریم بهمین مناسبت بنده در متمم بودجه مطلبی عرض کردم که این جا هم تکرار می کنم مادر کارنامه مملکت باشما و سی میلیون هموطن من و شما و قضاوت همه ناظرین بی طرف اتفاق عقیده داریم کشور ما از نظر کلی يك کارنامه درخشان دارد که هیچکس نمی تواند آنرا انکار کند پیشرفتهای ما از نظر اجتماعی فنی و صنعتی بهره برداری از منابع طبیعی استفاده حقوق نسبی ما تا سرحد امکان از منابعی که به یغما میبردند اینها چیزی نیست که کسی انکار کند و عواقب و آثار آنهاست هم که از این اقدامات رهبر ما ضرر کشیدند می بینید و خیلی متأسفم که حتی جماعتی خارج از ایران که از این اراده آهنین بهره مند

شدند باز هم اسیر تحریکات صاحبان مناهبی هستند که ما بر رهبری پادشاه و باراده شخص شاهنشاه و حسن خدمت وزیر دارائی وقت که در صف وزراء صبح تشریف داشتند و متأسفانه حال نیستند در مجامع بین المللی در دنیای قدرت استعمارگران نفتی توانستیم برای مملکت خودمان و ممالک صاحب نفت که اکثر آن از نظر مذهبی برادر ما هستند تأمین کنیم و این دستمزدی است که بعضی از آنها با ترهات و یاوه گوئیها و شایعات و سخن پرانی های بی جا در رادیوهای خود بما میدهند مولا و رهبر مذهبی ما علی ابن ابیطالب (ع) فرمودند همیشه از آنکه بنبعش کاری کردی انتظار خوبی نداشته باش ما با قدرت های بزرگ دنیا نه تنها برای حفظ منافع خودمان طرف شدیم شاه ما اراده شاه با پشتیبانی سی میلیون مردم ایران فعالیت و پشتکار و کوشش وزیر دارائی ایران حقوق از دست رفته یا تجاوز بحقوق ما را در منابع نفتی جبران کردند و برفع دیگران هم بود من فکر می کنم حق این است که از این بابت شکر گزار و ممنون ما باشند دوستان عزیز در بحث بودجه ای همینطور که عرض کردم انتقاد، انتقاد سازنده بیش از شعار و تعریف برفع شماسست برفع حزب شماسست برفع مملکت ماست و برفع دولت ماست ملاحظه میفرمائید من دولت حزبی شما را دولت شما نگفتم من آقای هويدار را نخست وزیر ایران می شناسم آقای صادق احمدی را وزیر دادگستری ایران می شناسم آقای دکتر شاهقلی را وزیر بهداشتی ایران می شناسم و دوست عزیزم آقای قوام صدری را و همرا هیئت دولت ایران می شناسم و بابت آن فرمانی که از پادشاه مادر جیب بغلشان دارند احترام میگذارم اما اجازه بفرمائید همانطوری که ما انتقاد مفرضانه را سالم نمیدانیم قضاوت غیر منصفانه را هم صحیح نمی شناسیم اجازه بفرمائید با هم دو جناح اکثریت و اقلیت که هر دو آرزوی سربلندی و افتخار پیشرفت مملکت ایران را داریم آرزوی رسیدن بدروازه تمدن بزرگ را داریم بگذارید در این راه تعاطی فکر داشته باشیم مانظرات خودمان را میگوئیم شما هم مدافعات دولت را شنیدید و می شنوید قضاوت می کنید برفع حزب شما از این جهت است که آنچه من میگویم و دوستان من فرمودند دستگاه پخش و انتشارات مملکت که در اختیار شماسست همه اش را منتشر کنید اگر

مادر گفتارمان لغزشی داشتیم ضررش را در افکار عمومی ما میکشیم و اگر حرف حسابی زدم منفعتش را در جلوگیری از اشتباه شما و دولت شما ببرد برای اینکه شما آنقدر که کمتر اشتباه کنید بیشتر سرکار میمانید و هر قدر بیشتر اشتباه کنید کمتر سرکار می مانید.

عباس میرزائی - نطق شمارا در متمم بودجه هنوز روزنامه ها دارند چاپ میکنند.

فرهادپور - خیلی از روزنامه هائی که با چاپ عرایض ناچیز من متنی بگردن من دارند تشکر می کنم امیدوارم شما اینجا که از من نه میشوید لاف شاید با خواندن آنها قضاوتتان را نسبت بمن تغییر بدهید مادر اینجا وقتی کارنامه مملکت را بابرگ های زرینش کنار بگذاریم که در آن نه من و نه شما بحثی نداریم بلکه تأیید و تمجید میکنیم و تشکر و سپاس ما بدنبال انجام این وظایف است در کارنامه اجرائی دولت صحبت هائی شد این صحبت ها گاهی اوقات بگوش بکاربری است حق هم باشماست اما مطلب اگر هر روز تکرار می شود لا اقل باید قبول بفرمائید که بحث در آن مطلب هم تکراری است مثلاً بنده وقتی مریض میشوم میروم مطب آقای دکتر شاهقلی اگر ده بار مریض شدم رفتن من به مطب ایشان هم ده بار تکرار میشود اگر حال من خوب شود دیگر دفعات بعد من را نمی بینند وقتی ما میگوئیم اتوبوس تا روزی که بقول رئیس الوزراء منصف خودمان که امروز گفت صف اتوبوسها را او هم می بیند و برای مردم منتظر اتوبوس هم غصه میخورد و در فکر حل هم هست تا روزی که این مطلب حل نشود باید گفت این دیگر جای انکار ندارد برای اینکه مسئله يك روز و دو روز نیست سالهاست مردم این گرفتاری را دارند و آرزو میکنم که افتخار حل این مشکل و معضل نصیب دولت شما بشود چون من آنچه دلم میخواهد حل مشکل است کی حل میکند مطرح نیست انشاء الله که شما هستید.

عباس میرزائی - انشاء الله حزب شما طرحی بدهد.
فرهادپور - اگر انصاف شما را داشتند وقتی خواستند من که بدون منفعت در اینکار یکساعت در این زمینه در زمینه این شرکت صحبت کردم و خیلی هارا رنجاندند و منافع خیلی ها بریده شد و دشمن من شدند و

فرمودند مشکلات و معضلات کارهای بزرگ ما انجام شده بنده هم تصدیق کردم آنچه مورد نظر ماست حل مشکلات کوچک است و من آرزو میکنم و خوشحالم و افتخار دارم که در مملکت ما مشکلات بزرگ وجود ندارد مشکلات کوچکی مثل نخود و کره و پنیر و نظایر آن وجود دارد حل اینکارها که دیگر آقای یزدان پناه ۴۲ سال وقت نمیخواهد.

دکتر یزدان پناه - شما میگوئید ۴۲ سال بنده چنین عرضی نکردم.

فرهادپور - این يك مدت کمتری میخواهد تا اینکارها حل بشود ما هم نتیجه و حل کار را میخواهیم دردی که امروز هیچ کس نمی تواند منکر شود مسئله گرانی ارزاق است که ملاحظه فرمودید جناب آقای نخست وزیر بزرگترین رقم و بزرگترین درصد را برای آن دادند آنچه که ایشان فرمودند ما هم قبول داریم افزایش نرخ که تحت تأثیر نوسانات بین المللی تحت تأثیر عوامل خارج از اختیار ما بوجود می آید هر آدم عاقلی قبول میکند ما در مملکتمان، مشکل بزرگمان مشکل گران فروشی است راه حل مشکل گران فروشی هم آنچه تا بحال شنیدیم نیست راه حل مشکل گران فروشی قطع کردن دست واسطه ها و منحل کردن بعضی از اصناف است اشتباه نشود عرض کردم بعضی

یکنفر از نمایندگان - یعنی چی؟

فرهادپور - حالا عرض میکنم عوامل توزیع بین تولید کننده و مصرف کننده يك اختلاف قیمت فاحش بوجود آورده اند که این عوامل توزیع ملاحظه فرمودید که شرکت تعاونی توزیع دارند میدان دارها هستند بار فروشان هستند دوره هم جمع هستند شرکت پرتقال شهسوار را دیدید شرکت گوشتش را وزیر دولت معرفی کرد عوامل توزیع ارزاق عمومی متأسفانه متجاوز بحقوق مصرف کننده و از یکطرف متجاوز بحقوق تولید کننده است بما ایراد میگیرند که چرا راهنمائی نمیکنید بنده از بین خود شما هر سه نفری را که انتخاب فرمائید قبول میکنم که صورت مذاکرات چهار سال گذشته را مطالعه کنند باین نامه های امروزی که دولت ارائه می دهد مقایسه کنند وقتی آمدند تصدیق کردند آنچه امروز دولت می خواهد بکند مطالبی است که در چهار سال گذشته

رامید عزیز یادوستان دیگر من، و من کوچک شما عنوان کردیم آنوقت ما بمناسبت اینکه بعد از چهار سال بحرف ما توجه کردید از شما تشکر می کنیم بگوئید راهنمائی نمیکنیم من از پشت این تریبون سه سال راجع به بیمه شخص ثالث صحبت کردم طرحی دادم باجناب آقای دکتر یزدان پناه صحبت کردم برای رئیس الوزراء فرستادم آخر آقا ایقدر که عاشق بخش خصوصی نمی شود شد. من احترام دارم به بخش خصوصی ولی نه آنجاهائی که منافع عمومی خدمات عمومی بخواد باین بخش محول شود بنده شخصاً نامه ای نوشتم با آقای مسعودی که آن روزی که بر اثر تصادف ناراحت کننده ای ناراحتی کشیدی ده مقاله نوشتی دنباله اش چه شد آیاما از این وضعی که در بیمه شخص ثالث داریم راضی هستیم آنوقت میگوئید نمیگوئید من هر چه بگویم وقتی گوش شنوائی نباشد و هر کس در پی انجام وظایف دیگر باشد سعی کنیم آنها را بگذاریم در گاو صندوق که موش نخورد تا يك روزی اگر وقت اجرائش شد ارائه بدهیم.

مظهری - ۴۲ تا ۴۳ سالش را که خودتان فرمودید.
فرهاد پور - درباره قیمت کره ملاحظه میفرمائید میگویند از نظر افزایش نرخ بین المللی بالا رفته تا اینجا مطلب که ما حرفی نداریم چند وقت است آقایان کره را به قالبی دو تومان میخورند دو سال کسی تکذیب نکرد تا دو روز پیش کارخانه شیر پاستوریزه دولت این قالب را دوازده ریال و ده شاهی توزیع میکرد و میداد به توزیع کننده ببینید فاصله توزیع در يك جنس دولتی تا مصرف چقدر است آنوقت است که بمن حق میدهید که آقای روحانی بحق میگویند که وقتی شیر را درست نخزند و ارزشش را درست ندهند دامدار سرمایه نمیکند در درآمداری چون آنهم عقلش میرسد که نباید منفعت ببرد شما شیر را از یارو ده سال يك قیمت میخرید دو سال است کره در این مملکت بقیمت دو تومان خریده میشود کارخانه دولتی ۱۲/۵ یا ۱۳ ریال به عوامل توزیع داده حساب این را برسد اگر کسی ارزان تر خریده اگر کسی در این مدت کره کارخانه دولتی را به نرخ رسمی که آنها گفته اند خریده من حرفم را پس میگیرم راهنمائی این مطلب است و گفتن این مطلب که به نفع دولت است من بقین دارم اگر آقای رئیس الوزراء اینجا تشریف میداشتند

مادر گفتارمان لغزشی داشتیم ضررش را در افکار عمومی ما میکنیم و اگر حرف حسابی زدیم منفعتش را در جلوگیری از اشتباه شما و دولت شما ببرد برای اینکه شما آنقدر که کمتر اشتباه کنید بیشتر سرکار میمانید و هر قدر بیشتر اشتباه کنید کمتر سرکار میمانید.

عباس میرزائی - نطق شمار ادر متمم بودجه هنوز روزنامه‌ها دارند چاپ میکنند.

فرهادپور - خیلی از روزنامه‌هایی که با چاپ عرایض ناچیز من متنی بگردن من دارند تشکر می‌کنم امیدوارم شما اینجا که از من نه‌شونید لا اقل شاید با خواندن آنها قضاوتتان را نسبت بمن تغییر بدهید. مادر اینجا وقتی کارنامه مملکت را با برگ‌های زربینش کنار بگذاریم که در آن نهم و نه شما بحثی نداریم بلکه تأیید و تمجید میکنیم و تشکر و سپاس مابندنبال انجام این وظایف است در کارنامه اجرایی دولت صحبت‌هایی شد این صحبت‌ها گاهی اوقات بگوش تکراری است حق هم باشماست اما مطلب اگر هر روز تکرار می‌شود لا اقل باید قبول بفرمائید که بحث در آن مطلب هم تکراری است مثلاً بنده وقتی مریض می‌شوم می‌روم مطب آقای دکتر شاهقلی اگر ده بار مریض شدم رفتن من به مطب ایشان هم ده بار تکرار می‌شود اگر حال خوب شود دیگر دفعات بعد من را نمی‌بینند وقتی ما می‌گوییم اتوبوس تا روزی که بقول رئیس الوزراء منصف خودمان که امروز گفت صف اتوبوس‌ها را او هم می‌بیند و برای مردم منتظر اتوبوس هم غصه می‌خورد و در فکر حل هم هست تاروژی که این مطلب حل نشود باید گفت این دیگر جای انکار ندارد برای اینکه مسئله يك روز و دو روز نیست سالهاست مردم این گرفتاری را دارند و آرزو میکنم که افتخار حل این مشکل و معضل نصیب دولت شما بشود چون من آنچه دلم میخواهد حل مشکل است کی حل میکند مطرح نیست انشاء الله که شما هستید.

عباس میرزائی - انشاء الله حزب شما طرحی بدهد.
فرهادپور - اگر انصاف شما را داشتند وقتی خواستند من که بدون منفعت در اینکار یکساعت در این زمینه در زمینه این شرکت صحبت کردم و خیلی هارا رنجاندن و منافع خیلی‌ها بریده شد و دشمن من شدند و

اینها را بجان خریدم لا اقل حرف نابجایی هم نبود و از يك موردش تشکر میکنم چون جوان شایسته‌ای که ببرد جای دیگری می‌خورد سرکار اتوبوس گذاشته بودند برداشتند جای دیگر گذاشتند ایراد هم ندارد حالا همین پیشنهاد را هم مادر مورد شرکت تلفن داریم يك مرد شایسته کار دیگر را اسیر شرکت تلفن کرده‌اید و مردم را هم گرفتار کرده‌اید اینکار از این آقا بر نمی‌آید کارهای بزرگ دیگر از ایشان بر نمی‌آید بنابراین این راه حل برادر همان مسئله تخم مرغ کربستف کلمب است.

دکتر یزدان پناه - کار شرکت تلفن با تغییر يك شخص حل نمیشود التفات داشته باشید.

فرهادپور - کار شرکت واحد هم می‌خواستیم عرض کنم با يك شخص حل نمیشود کما اینکه حل نشد.
دکتر یزدان پناه - کما اینکه نشد.

فرهادپور - من امیدوارم با مدارکی که خدمت شما ارائه می‌دهم لا اقل کادر این دستگاه را دستجمعی عوض بفرمائید يك عده‌ای را کنار بگذارید با مدارک و سند و دلیل قصد این را هم که کسی را بمحکمه نفرستید نداریم این جناب آقای صادق احمدی آنقدر بار روزی چهار هزار پرونده گرفتاری دارد که من دیگر از آن اعلام جرم کننده‌ها نیستم من فقط در درامی‌گوییم با کمال ارادت مطلب را در می‌آورم خدمتتان میدهم در گاو صندوق هم نیست در کیف بنده است از آن استفاده میکنم وقتی استفاده فرمودید اشتباه مرتفع میشود و اگر استفاده نفرمودید حق دارید خودتان میدانید من حق ندارم برای شما تعیین تکلیف کنم راهنمایی خواستید عرض کردم.

دکتر یزدان پناه - آیا توسعه شرکت تلفن آنقدر آسان است که بایک طرح حل بشود؟ این کار سالهاست
فرهادپور - خوب انشاء الله با وعده‌ایکه دادند البته عمر دست خداست و من برای جناب هویدا صد سال عمر میخواهم چهل و دو یا چهل و سه سال دیگر وقت دارید انشاء الله نوه‌های ما از تلفن خوب استفاده خواهند کرد (چند نفر از نمایندگان - انشاء الله).

فرهادپور - مثل اینکه امیدواری زیاد است ؟

فرمودند مشکلات و معضلات کارهای بزرگ ما انجام شده بنده هم تصدیق کردم آنچه مورد نظر ماست حل مشکلات کوچک است و من آرزو میکنم و خوشحالم و افتخار دارم که در مملکت ما مشکلات بزرگ وجود ندارد مشکلات کوچکی مثل نخود و کره و پنیر و نظایر آن وجود دارد حل اینکارها که دیگر آقای یزدان پناه ۴۲ سال وقت نمی‌خواهد.

دکتر یزدان پناه - شما می‌گویید ۴۲ سال بنده چنین عرضی نکردم.

فرهادپور - این يك مدت کمتری میخواهد تا اینکارها حل بشود ما هم نتیجه و حل کار را میخواهیم دردی که امروز هیچ کس نمی‌تواند منکر شود مسئله گرانی ارزاق است که ملاحظه فرمودید جناب آقای نخست‌وزیر بزرگترین رقم و بزرگترین درصد را برای آن دادند آنچه که ایشان فرمودند ما هم قبول داریم افزایش نرخ که تحت تأثیر نوسانات بین‌المللی تحت تأثیر عوامل خارج از اختیار ما بوجود می‌آید هر آدم عاقلی قبول میکند ما در مملکتمان، مشکل بزرگمان مشکل گران‌فروشی است راه حل مشکل گران‌فروشی هم آنچه تا بحال شنیدیم نیست راه حل مشکل گران‌فروشی قطع کردن دست واسطه‌ها و منحل کردن بعضی از اصناف است اشتباه نشود عرض کردم بعضی.

یک نفر از نمایندگان - یعنی چی؟

فرهادپور - حالا عرض میکنم عوامل توزیع بین تولیدکننده و مصرف کننده يك اختلاف قیمت فاحش بوجود آورده‌اند که این عوامل توزیع ملاحظه فرمودید که شرکت تعاونی توزیع دارند میدان‌دارها هستند بار - فروشان هستند دور هم جمع هستند شرکت پرتقال شهسوار را دیدید شرکت گوشتش را وزیر دولت معرفی کرد عوامل توزیع ارزاق عمومی متأسفانه متجاوز بحقوق مصرف کننده و از یکطرف متجاوز بحقوق تولیدکننده است بما ایراد می‌گیرند که چرا راهنمایی نمی‌کنید بنده از بین خود شما هر سه نفری را که انتخاب بفرمائید قبول میکنم که صورت مذاکرات چهار سال گذشته را مطالعه کنند با برنامه‌های امروزی که دولت ارائه می‌دهد مقایسه کنند وقتی آمدند تصدیق کردند آنچه امروز دولت می‌خواهد بکند مطالبی است که در چهار سال گذشته

را امید عزیز یادوستان دیگر من، و من کوچک شما عنوان کردم آنوقت ما بمناسبت اینکه بعد از چهار سال بحرف ما توجه کردید از شما تشکر می‌کنیم نگوئید راهنمایی نمی‌کنیم من از پشت این تریبون سه سال راجع به بیمه شخص ثالث صحبت کردم طرحی دادم با جناب آقای دکتر یزدان پناه صحبت کردم برای رئیس الوزراء فرستادم آخر آقا اینقدر که عاشق بخش خصوصی نمی‌شود شد. من احترام دارم به بخش خصوصی ولی نه آنجاهائی که منافع عمومی خدمات عمومی بخواند باین بخش محول شود بنده شخصاً نامه‌ای نوشتم با آقای مسعودی که آن روزی که بر اثر تصادف ناراحت کننده‌ای ناراحتی کشیدی ده مقاله نوشتی دنباله‌اش چه شد آیا ما از این وضعی که در بیمه شخص ثالث داریم راضی هستیم آنوقت می‌گوئید نمی‌گوئید من هر چه بگویم وقتی گوش شنوایی نباشد و هر کس در پی انجام وظایف دیگر نباشد سعی کنیم آنها را بگذاریم در گاو صندوق که موش نخورد تا يك روزی اگر وقت اجرایش شدارانه بدهیم.

مظهری - تا ۴۲ سالش را که خودتان فرمودید.

فرهادپور - درباره قیمت کره ملاحظه می‌فرمائید

می‌گویند از نظر افزایش نرخ بین‌المللی بالا رفته تا اینجا مطلب که ما حرفی نداریم چند وقت است آقایان کره را به قالبی دو تومان می‌خورند دو سال کسی تکذیب نکرد تا در روز پیش کارخانه شیر پاستوریزه دولت این قالب را دوازده ریال و ده‌شاهی توزیع می‌کرد و میداد به توزیع کننده بینید فاصله توزیع در يك جنس دولتی تا مصرف چقدر است آنوقت است که بمن حق میدهند که آقای روحانی بحق می‌گویند که وقتی شیر را درست نخرند و ارزشش را درست ندهند دامدار سرمایه‌نمی‌گذارد در دامداری چون آنها هم عقلش میرسد که باید منفعت ببرد شما شیر را از یازده سال يك قیمت می‌خرید دو سال است کره در این مملکت بقیمت دو تومان خریده میشود کارخانه دولتی ۱۲/۵ یا ۱۳ ریال به عوامل توزیع داده حساب این را برسد اگر کسی ارزان تر خریده اگر کسی در این مدت کره کارخانه دولتی را به نرخ رسمی که آنها گفته‌اند خریده من حرفم را پس می‌گیرم راهنمایی این مطلب است و گفتن این مطلب که به نفع دولت است من یقین دارم اگر آقای رئیس الوزراء اینجا تشریف می‌داشتند

و همین مطلب یکی از یادداشت‌های ایشان بود تا فرادار سیدگی شود که در این فاصله چه شده در اینجا دوست عزیز ما جناب آقای رامبد يك مسئله بسیار منطقی را عنوان کردند که اگر قرار باشد طبقه حقوق بگیر بيموازاات اضافه حقوقی که به او میدهند هزینه زندگیش هم ترقی کند این راه درد را حل نخواهد کرد کجای این مطلب عنوان این را داشت که ما خدای نکرده با اضافه حقوق کارمندان دولت مخالفیم من شاهد میگیرم تمام کسانی را که در کمیسیون بودجه حضور داشتند با اینکه بنده شخصاً حق پیشنهاد خرج نداشتم با همکاری همکاران کمیسیونی این مطلب را شما عرض می‌کنم خیلی تکیه می‌کنم در پیشرفت بودجه تنظیم بودجه سال چهارمی است که در کمیسیون بودجه هستم و کمیسیون بودجه در این چهار سال نحوه رسیدگی و بخشش در بودجه بطور نسبی پیشرفت زیادی کرد و بخصوص امسال ما در کمیسیون بودجه حرف زیاد زدیم مطلب زیاد گفتیم من آرزو می‌کردم مشکلات مملکتی اجازه میداد جناب آقای نخست‌وزیر و وزرای مسئول شخصاً در کمیسیون تشریف داشتند چون در يك جلسه نیم‌ساعتی که ایشان در کمیسیون حضور داشتند ما نتایج زیادی گرفتیم از قضاوتی که در نتیجه بدست آمد و دستوراتی که فرمودند و من میخواستم از شما این استدعا را بکنم چون در کمیسیون بودجه دیگر جلسه علنی نیست صورت مذاکره ندارم در روزنامه‌ها منتشر نمیشود بالا اقل من برای خودم آن حد را نگه داشتم که با مراجعات مکرر مخبرین جرایم اقلیت کلامی از آنچه در کمیسیون بودجه بحث گردید عنوان نکردم بنابراین بحث در کمیسیون بودجه نه عوام فریبی است نه مردم‌گول‌زدن است نه تبلیغات است بلکه صرفاً فکر راهنمایی ارائه طریق شنیدن جواب قانع شدن یا قانع کردن طرف است و اگر آتهائی که در کمیسیون بودجه شرکت می‌کنند و عرایض ما را میشنوند و قدرت قبول مطالبی را که شاید در آنجا مطرح میشود نداشته باشند بحث عوض نمیشود بحث هدر می‌رود در صورتیکه هر وقت وزیری و بخصوص جناب عالی در کمیسیون شرکت فرمودید نتایج فوق العاده گرفتید بنابراین اگر دوست عزیز من از اضافه حقوق و گرانی هزینه زندگی که خوشبختانه جناب

آقای نخست وزیر بالا رفتن سطح زندگی را هم به آن اضافه کردند که این دیگر ضریب دور آید امید می‌کند باید این باشد که يك طبقه حقوق بگیر احتیاجاتش بر اساس سطح زندگی که پیدا کرده است متناسب با درآمدش تأمین شود یا قیمت‌ها را در حدی نگهدارند تا وضع او را بکفایتی تأمین کند جناب آقای وزیر کشاورزی واقعاً توضیحاتی دادند که من فکر میکنم عصاره مطالبی بود که در چهار سال گذشته مورد بمورد ما عنوان کردیم خیلی خوشحالم که امروز این مطلب مورد توجه دولت قرار گرفته است اولاً اختصاص اعتبارات لازم به بخش کشاورزی چون واقعاً ملاحظه می‌فرمائید که ما در نهایت آرزومندی برای صنعتی شدن هیچگاه آرزوی بازار تولیدات کشاورزی شدن را نداشتیم بنده از يك چیز در اینجا خوشحالم و از يك چیز متأثر خوشحالم از اینکه امسال وزرای دولت تك تك در موارد آنچه مربوط به خودشان است آمدند توضیحاتی دادند ولی با اینکه اقلیت حداکثر انصاف را بخرج داد من متأسفم که همه جوابشان مثل جواب گله آمیز بود ما آنقدر بی‌انصاف نیستیم که اگر کاری شده باشد آنرا انکار کنیم من بشخصه بوظایف سنگین وزارت دادگستری اعتقاد دارم و یقین دارم که جناب آقای صادق احمدی انکار نخواهند فرمود که در کمیسیون بودجه سال گذشته من بودم که استدعا کردم، پیشنهاد کردم و اکثریت هم آهنگی کردند و امکانات بیشتر برای وزارت دادگستری را در متن بودجه گنجانیدیم چون ما اقلیت‌ها پارسال چهار نفر بودیم امسال ۲ نفر بیشتر نیستیم اگر آنچه را که ملاحظه می‌فرمائید به عنوان توصیه به دولت گفته شده است مطلبی است که اکثریت در کمیسیون پذیرفته متنها بعلت نظامات حزبی این مورد تحت ضابطه توصیه بدولت گفته شد و توجه بدادگستری شد و ما انتظار داریم که این توصیه‌ای که به دولت تحت عنوان توجه به دادگستری شد آنقدر دنبال بشود و آنقدر مورد توجه رئیس محترم دولت قرار بگیرد که يك فرمانداریکل بدون داشتن دادگاه باقی نماند بدون داشتن ثبت جناب آقای صادق احمدی باقی نماند ما انتظارمان از شما متناسب با امکاتی است که شما میدهند گاهی اوقات نوآوری‌ها و اصطلاحات نو مثل اینکه يك مطالبی میخواهد واقعاً نشان بدهد تازه است در گذشته

میگفتند قراء قضبات شهرها و قصبه همان شهرک است که حالا مصطلح علماء طراح حزب اکثریت است (یک نفر از نمایندگان - اصطلاح درستی است) عرض نکردم اصطلاح نادرستی است گذشته‌گان ما میگفتند قریه قصبه بلده حالا ما میگوئیم روستا یا ده شهرک و شهر بزرگ و پایتخت بنده برای اولین بار در بیان وزیر کشاورزی مملکت مطلبی را که بآن معتقد بودم و بکرات بطور خصوصی و رسمی یاد آورده بودم مستردیدم ایشان گفتند ما بجای اینکه روستائی بشهر بیاید شهری را باید ببریم به شهرک من بکرات این عرض را کردم که باین برنامه‌های عظیم آموزشی، بهداشتی، مخابراتی و ترویج و هر عنوان دیگری مادام که در روستا یا جمعیست بکنند از نظر پراکنندگی قطبهای کشاورزی یا در قضبات بقول شما شهرک‌ها احتیاج و امکان يك فرد با سواد فهمیده که باید برود خدمت کند فراهم نشود بردن این خدمات به این سطح ۶۰٪ مردم مملکتی که مورد توجه و عنایت پادشاه مملکتند و آن روز وزیر کشاورزی شما و امروز وزیر کشاورزی شما برای آنها برنامه هائی ارائه میکنند غیر ممکن خواهد بود يك دكتر به يك دهی نمیرود که با آب چاه و دلو زندگی کند يك معلمی در دهی که حمام نداشته باشد زندگی نمیکند برق میخواهد راه میخواهد آب لوله کشی میخواهد بنابراین وظیفه وزارت آبادانی و مسکن در سطح روستاها برای اجرای اصل ۱۱ انقلاب بعقیده من سنگین‌ترین وظایف است و ما بایستی کمبود گذشته‌های دوران فتودالیزم در این مناطق را بسرعت و شدت جبران کنیم بنده فکر میکنم در اهمیت بودجه و اهمیت کمیسیون بودجه برای همکاران محترم شکبی باقی نباشد چون لایحه بودجه بزرگترین لایحه و مهمترین لایحه‌ای است که بساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میشود این لایحه فرم يك شوری دارد و همین دلیل وظیفه اعضای کمیسیون بودجه وظیفه بسیار سنگینی است جناح اکثریت به آنچه شما گزارش‌رانه فرمودید بایستی اعتماد بکنند وصف اقلیت با آنچه بنده عرض میکنم از رسیدگی به ارقام بودجه چون این لایحه يك شوری را به اینصورت یقین دارم نه در فراکسیون میشود مطرح بشود و نه برای شور دوم مطرح خواهد شد بنابراین

سنگین‌ترین وظیفه را اعضاء کمیسیون بودجه به عهده دارند و همانطور که بنده عرض کردم این وظیفه امسال بصورت نسبی بهیچوجه قانع باصل قضیه نیستیم بنحو بهتری در کمیسیون انجام شد در کمیسیون بودجه از طرف اعضاء اقلیت پیشنهادهائی داده شد همکاران محترم جناح اکثریت (یک نفر از نمایندگان - جناح) بافتحه بنویسید و پیشنهادهائی در کمیسیون بودجه عنوان کردیم با ما در چند مورد هماهنگی کردند و این پیشنهادها را بصورت توصیه بدولت عنوان کردند من خیلی خوشحالم که می‌بینم پیشنهادی را که ما در کمیسیون نتوانستیم تصویب بتصویب بگیریم و بصورت طرح دادیم و توصیه کردیم وزیر محترم دارائی عنوان فرمودند که در حداقل مدت انجام خواهد شد این خیلی جای خوشحالی است و من خوشوقتم از این که این تبعیض ناجایز مورد مالیات حقوق کارمندانیکه کارمساوی در محل واحد انجام میدهند و مورد تصدیق و تأیید همه اعضاء کمیسیون قرار گرفت و بصورت توصیه در گزارش کمیسیون بودجه نوشته شد باین فوزیت مورد توجه دولت قرار گرفته است و انشاء الله با تقدیم لایحه اصلاحی مالیات بر درآمد چون باید به عرضشان برسانم که لایحه مالیات بر درآمد که در دست عمل دارند از چند جهت نیاز به تجدید نظر دارد یکی از نظر اولویت‌هائی که ببخش کشاورزی باید داد یکی از نظر اهمیتی که برای تأمین مسکن باید قائل شد بایستی سیاست مالیاتی ما با این دو برنامه منطبق شود در تنظیم قانون بودجه و دفترچه‌های فطور که تقدیم شده است دوست عزیز ما جناب آقای هزاره معاون محترم نخست وزیر مسئول دفتر مرکزی بودجه و همکارانشان هر سال ابتکارات تازه‌ای بخرج می‌دهند که این ابتکارات از يك جهت بسیار مفید و از يك جهت بایستی عرض بکنم جای ایراد دارد، دادن اطلاعات بسیار ضروری است بسیار مفید است اما من فکر میکنم که اگر آنچه را که بودجه میگوئیم در يك دفترچه و بقیه اطلاعات را در دفترچه دیگر بگذاریم از آن گرفتاری که در کمیسیون بودجه برای رفتن از این بنده آن بند واز این فصل به آن فصل و بالاخره نرسیدن کامل به يك فصل است ما خلاص میشویم مسئله دوم این عقیده شخص بنده است شاید بنده در عقیده‌ام اشتباه

کرده باشم شاید آنچه که عرض می‌کنم اگر مقرر فرمائید تحت مذاقه دقیق قرار بگیرد از نظر عبارت و تنظیم این ماده واحده بفع دولت وستنی برای آینده باشد بنده نمیدانم ما تمام این کتابچه را می‌گوئیم لایحه قانون بودجه سال ۱۳۵۱ یا قسمتی از آن را بهرحال این مربوط بخود دولت است در اینجا در ماده واحده بکیفیتی نوشته شده است چون در متن ماده است که ارقام منظور در بندهای یک و دو تصویب میگردد مفهوم مخالف این است که سایر ارقام تصویب نمی‌گردد (دکتر یزدان‌پناه - حکم سایر ارقام را داده است) حکم سایر ارقام را از نظر فرم خرج از نظر نحوه خرج داده است قوانینی ما برای عمران داریم برای شرکتها داریم قوانینی برای مؤسسات خیریه داریم اما ما قسمت دهم این کتابچه را قانون می‌نامیم قانون آن چیزی است که تمامی آن بتصویب برسد بنده عرض نکردم که حق حتماً با من است یک ابهام دارد وقتی دو اینجا نوشته میشود در قسمت دهم این قانون یعنی وقتی شما ورق بزنید برسد به ارقام مربوط بفرض بفرمائید شرکتهای دولتی که جداگانه از نظر نوع مصرف و بیانهایشان یک مقرراتی دارند در اینجا این قسمت دهم را شما گفته‌اید قسمت دهم این قانون یعنی این کتابچه را من البتة الی الختم قانون تلقی میفرمائید بنابراین این جمله بند یک و دو بتصویب میرسد بنظر من وقتی باید نوشته شود که تمام این قانون بتصویب میرسد یا چنان نوشته شود که سالهای قبل بود که فرض بفرمائید این بودجه‌های عادی را جدا کرده بودند و بودجه عادی بتصویب میرسد و از موارد دیگر بعنوان قانون اسم نمی‌برند و ضامناً بودجه بود و شاید بهتر باشد که اگر ما در ذیل ماده واحده چون بحکم اصل ۲۷ قانون اساسی تصویب دخل و خرج مملکت با قوه مقننه و مختص مجلس شورای ملی است کل این رقم دخل و خرج مملکت تلقی میشود و تصویب را بایستی در پایان عبارت یا پاراگراف اول ماده واحده بگذارید البته سلیقه مختلف است من شخصاً این را باین کیفیت نمی‌بینم در دولت حقوقدانهای فاضل و دانشمندی هستند ماده و موخره ماده را مطالعه میفرمائید اگر اشکالی نبود چون ما خدای نکرده بهیچ وجه من الوجوه علاقمند بایجاد اشکال در کار نیستیم (بکفر از وزراء - پس رأی موافق بدهید)

اگر نظرات ما را پذیرفته بودید رأی موافق هم بشما میدادیم افسوس میخورم از اینکه نوبت آخر بمن رسید گرفتاریهای شما را هم میدانم شخصاً هم به پیروی از خانم صفی‌نیا که سعی کردند درز بگیرند (نخست‌وزیر - فاکتور بگیرند) سعیم در این است که فاکتور بگیرم بنابراین اگر فرصت داشتم ۳۰۰ صفحه یادداشتی را که در کمیسیون برداشتم بعرضتان میرساندم و بتوافق میرسیدیم یقین بدانید که رأی موافق حزب مردم را میداشتید در کمیسیون یک مسئله بسیار مهمی جناب آقای نخست وزیر و جناب آقای وزیر دارائی پیش آمد بتبصره یک مربوط است بتعمیر و جویه و درآمدهای اختصاصی سال گذشته در عین حال که بحثی داشتیم که چرا همه این درآمدها متمرکز نمیشود سازمانهایی دلالی داشتند و بآن دلائل قبول کردیم که لااقل این درآمدها را در یکی از بانکهای دولتی متمرکز کنند امسال در این تبصره مطلبی اضافه شد که باموافقت وزارت دارائی در بانکهای غیر دولتی که البته کمیسیون بزحمت یک مطلبی را بر آن اضافه کرد باید من حق مطلب را ادا کنم پافشاری رئیس کمیسیون هم مؤثر بود که شرایط مناسبتری پیشنهاد کنند بنده وقتی این مسئله مطرح شد استدعا کردم رئیس بانک ملی در کمیسیون شرکت کند که واقعاً ما ببینیم چطور است که بانک خصوصی شرایط مناسبتر دارد و بانک دولتی بانک ملی آن شرایط مناسب را ندارد.

ایمان زهرانی - باید از بانک مرکزی دعوت میکردند.

فرهاد پور - خیلی معذرت می‌خواهم من چون از قه‌ی می‌بهاستم این اشتباه را کردم و بجای اینکه بانک مرکزی را بخواهیم بانک ملی را استدعا کردیم چون در گذشته وظیفه بانک مرکزی را بانک ملی انجام میداد.

دوست عزیزم یک دلیل دیگر داشت وقتی بانک مرکزی شعبات ندارد و ما مقصدمان متمرکز کردن این درآمدهای اختصاصی در شعبات است بنابراین بهتر بود که رئیس بانک ملی را می‌خواستیم که به بیستم او چه میکند بنده جناب آقای نخست‌وزیر بیک حقیقت تلخی در کمیسیون برخورد کردم رئیس محترم بانک ملی ایران که مرد باتجربه‌ایست و در این راه استخوان خرد کرده در کمیسیون عنوان کرد

که من بعنوان رئیس یک بانک دولتی خودم را موظف به اجرای تصمیمات بانک مرکزی میدانم ولی بانکهای خصوصی رعایت این مطلب را نمیکند مسائلی در آنجا مطرح شد خوشبختانه وعده کردند که در قانون بانکها که خودایشان سمت ریاست را دارند این مسئله را عنوان کنند و به ترتیبی که ملاحظه میفرمائید با مصاحبه‌ای که کردند و در روزنامه اطلاعات منتشر شده است یک شرایط مساوی برای بانکهای دولتی و بانکهای خصوصی در نظر دارند بنده استدعا می‌کنم این بوده که اگر در تأمین این تسهیلات که موجب سپردن در آمد اختصاصی مؤسسات دولتی در بانکهای خصوصی است مشکلات قانونی و مقرراتی دارند رسیدگی بفرمائید اگر مرتفع شدنی است مرتفع بفرمائید اگر خدای ناکرده بانک ملی مشکلاتی دارد که برای بانکهای دیگر تسهیلاتی فراهم است آن دیگر بسته به تصمیم خود شما است بهرحال این مطلب چه از نظر ساعت کار بانکها چه از نظر بهره‌ای که به سپرده‌ها می‌پردازند چه از نظر فرم تبلیغات نابجائی که دارند چه از نظر مقررات استخدامی که دارند قابل توجه است و من این استدعا را دارم که اگر امکان داشته باشد برای بانک ملی تسهیلاتی برقرار شود که او هم بتواند لااقل هم پای بانکهای خصوصی در رفع نیازمندی مؤسساتی که در آمدشان را بانجام می‌سپارند قدم بردارد مسئله دیگری که از دفتر مرکزی بودجه استدعا دارم مسئله این اصلاح بودجه‌ها است من یقین دارم که در پیش‌بینی بودجه آنقدر دقت نمیشود که در طول سال محتاج یک اصلاح بودجه نباشد اما تصدیق بفرمائید در حین رسیدگی بودجه سال آینده و بعد از تقدیم و تنظیم بودجه سال آینده بساحت مجلس شورای ملی این اصلاح بودجه بنظر من یا در بودجه سال آینده انعکاس ندارد یا خدای نکرده تصور کرده‌اند که هر چه بیاورند تصویب شده است بنابراین من خواهش دارم مقرر بفرمائید چون طبق قانون محاسبات عمومی که در سال گذشته بتصویب رسید و خوشبختانه امسال دولت خوش‌قولی کرده و در موعد مقرر بودجه را بمجلس داد مثل همیشه بقول جنابعالی در ۵ بهمن بودجه بمجلس تقدیم بشود و مؤسسات دولتی تصمیمی اتخاذ کنند که اگر اصلاح بودجه‌ای دارند قبل از ۵ بهمن اصلاح شده باشد و بدفتر مرکزی بودجه تصویب شده‌اش منعکس

شده باشد و شما در حین رسیدگی بودجه بتوانید بجا بگوئید که این تغییرات را در این فاصله ما دادیم یا قبلاً در بودجه منعکس باشد اصلاح بودجه در حین رسیدگی بودجه سال آینده یک امر صحیحی بنظر نمیرسد که ماه آخر سال را چکار کند باید در ماه نهم و دهم سال دستگامی که باین نامه کار می‌کند توانسته باشند بودجه را بواقعیت رسانده باشند بودجه‌ای که مانع تصویب می‌کنیم پیش‌بینی است ولی در سال بعد در ماه نهم و دهم حداقل این بودجه‌ها باید بواقعیت کامل نزدیک شده باشد و اصلاح بودجه‌ای که بعد از تقدیم بودجه بیاورند بنظر من برای خود دولت برخوردارنده است در بخش هزینه‌ها متأسفانه باید اقرار کنم این کار جدید دفتر مرکزی بودجه در سال جاری بجا آنقدر فرصت داد که فقط بتوانیم پیش‌بینی مخارج را بر حسب وظایف و برنامه‌ها رسیدگی کنیم ریز مخارج را مانند دیدیم من از حضور جناب آقای هزاره این استدعا دارم که برای سال آینده ضمن پیش‌بینی درآمدها که دارید اگر برای هر دستگاه دولتی فقط یک صفحه اختصاص بدهید یک طرف هزینه و یک طرف در آمد و نتیجه کلی‌اش مشخص باشد هر توضیحی هست توی کتابچه‌هایی که ضمیمه است لطف بفرمائید که مادر حین رسیدگی موارد خرج و ریز کل اعتبارات هر دستگاهی را بتوانیم بررسی کنیم (عباس میرزائی - یعنی دوتن کاغذ چاپ کنند) از این حسن نیت شما در صر قه جوئی در کارها بنده باید تشکر کنم ولی اگر دوتن هم بشود ارزش این را دارد و اگر امکان داشته باشد در ضمن رسیدگی به بودجه دستگاهها کمیسیون بودجه را در جریان بگذارید ما که برای شما حد اعلائی همکاری صحت، دقت و امانت را بخرج دادیم یقین داشته باشید در عرض چند ماه قبل از تقدیم بودجه که رسیدگی می‌کنند اگر کمیسیون بودجه را در جریان بگذارند تسهیلات فوق‌العاده زیاد در کار شما و امر بودجه موجود فراهم میشود بنده این را بعنوان یک تجربه عرض کردم خودم کارمند دولت بودم رئیس دستگاه بودم میدانم که گاهی اوقات رودر بایستی‌ها خواهش‌ها دوستی‌ها موجب این است که در ارقام و اقلام نه با سوء نیت یا حسن نیت آن دقت کافی نشود در اینجا صحبتی داشتیم از درآمدها در مرحله اول همانطور که مختصراً توضیح دادم در آمد چشم گیر فوق‌العاده ما در آمد حاصل از معادن نفتی است که با

اراده و تصمیم شخص اول مملکت و زحمت و کوشش وزیر دارائی دولت از مرز دو میلیارد دلار گذشته است و دو میلیارد و چند صد میلیون دلار درآمد پیدا کرده من واقعاً بعنوان يك ایرانی وقتی که وزیر دارائی ایران رادر کرسی ریاست جلسه اولك در حضور اعلیحضرت همایون شاهنشاه دیدم که کشورهای مختلف صاحب نفت چه ارزش و احترامی برای رهبری ما برای قدرت ماقائل بودند احساس غرور فوق العاده مثل همه شما کردم و یقین دارم همه افراد ملت ایران از آنچه شاه ایران برای آنها تحصیل کرده است بسیار بگزارند و بخوبی میدانند که تحریکات و تبلیغاتی که علیه ما میشود ناشی از چیزی و از کجا سرچشمه میگیرد تا سفس من از این است که اعضای کوچک و جوانی از بدن جامعه ما تحت تأثیر این میکرب ها بجائی میرسند که ماناچاریم برای معالجه آنها را جراحی کنیم ولی چاره چیست باید از حقوق ملی با انجام کامل وظایف ملی دفاع کرد و باید به تحریک کنندگان و اغوا کنندگان و توطئه کنندگان اطمینان بدهید که در ملت ایران اعمال آنها کوچکترین اثری نخواهد داشت مادر مسائل کلی و مملکتی در پیروی از افکار بلند پادشاه خودمان وحدت نظر داریم و همین وحدت و یکپارچگی و رهبری است که کارهای بزرگی در مملکت ما انجام داده است و من کارنامه مملکت را کارنامه طلائی میدانم.

اکبر مسعودی - کارنامه دولت هم اینطور

فرهادپور - این دو کار با هم قابل قیاس نیست و من یقین دارم رئیس محترم دولت و وزراء از شمابابت این مقایسه خشنود نخواهند بود مطلب زیاد است ولی من با اشاره يك مسئله کوچکتری در درآمد ما بحثم را خاتمه میدهم جناب آقای وزیر دارائی هیچ کس منکر فعالیت وزارت دارائی در سالهای اخیر برای وصول مالیاتها نبوده است ارقام و اعداد بزرگترین دلیل و گویاترین مطلب است اما بحثی که ما داریم و در کمیسیون بودجه هم عرض کردم شاید در تشخیص مالیات مستقیم و غیر مستقیم يك ضابطه علمی نتوانسته اند در نظر بگیرند و جنبه نظری پیدا کرده است چون بنده مالیات حق تبر را صحبت کردم گفتند مستقیم است بعد مالیات گذرنامه را سؤال کردم که چطور غیر مستقیم است دلیلی نشنیدم بنابراین باین نتیجه رسیدم

رامورد عنایت قرار دادند سپاسگزاری میکنم و در موردی که جناب آقای فرهاد پور در مورد بودجه و طرز رسیدگی بودجه اظهار داشتند مختصراً عرض میکنم راجع به ریز مواد هزینه که فرمودید اگر دقت کرده باشید اصولاً این ریزها و هزینهها از نظر هزینه در چهار مورد گفته شده هزینهها بر حسب دستگاه در کتاب قید شده هزینهها بر حسب وظیفه قید شده، بر حسب برنامه قید شده بر حسب مواد برنامه قید، شده است و به این ترتیب بنده اطمینان دارم که هر کدام از نمایندگان محترم اگر بخواهند بدانند هر ده ریال صد ریال بچه مصرفی رسیده در کدام برنامه و کدام ماده و در اجرای کدام برنامه در کتابچه تنظیمی در خدمتان هست و همانطور که در مقدمه کتابچه با اطلاع رسیده است زحمات دفتر مرکزی بودجه در تهیه این بودجه علمی و متناسب و قابل رسیدگی و قابل دقت با ذکر مواد و برنامهها قابل توجه است اشاره کردند که در لایحه بودجه فقط بندیك و دو عنوان شده است که تصویب شده است و بقیه عنوان تصویب ندارد در کمیسیون هم این مطلب را اشاره فرمودید بعرضتان میرسانم که اصولاً بودجه از لحاظ این که بتصویب مجلسین میرسد و توصیه می شود قانون است ولی در واقع دستور العمل خرج مملکت است و بهمین وسیله است که تبصره هائی که در اینجا تصویب میکنیم اساساً یکساله است و در حالیکه همه می دانند که قانون مداومت، شمولیت و جامعیت می خواهد و اصولاً زمان ندارد و یکی از شرایط قانون دوام قانون است شمول قانون است قانونی که دوره اش یکسال است بصورت قانون تصویب می شود ولی در واقع دستور العمل است در این دستور العمل بودجه مطالب يك و دو بموجب قانون محاسبات تصویب می شود اما مطالب دیگر از قبیل بودجه عمرانی، این نمی تواند تصویب شود دلیلش این است که هزینه های عمرانی که بموجب قانون برنامه عمرانی چهارم تصویب شده گنجانیده میشود اصولاً تابع قانون برنامه چهارم است احتمال دارد این ارقام بر حسب مصوبات در آن قانون پیش بینی شده احیاناً کم یا زیاد شود اگر این جا این قانون عیناً تصویب شود در نتیجه در فصول تغییراتی حاصل خواهد شد و قانون برنامه ضمناً نسخ خواهد شد و بهمین دلیل است که آن قسمتهای بعدی

غیر از بند يك و دو مرحله تصویبی ندارد اما مجموع این کتابچه بصورت مجموع درآمدها و هزینهها کمکمهای بصورت اعانات بمؤسسات خیریه داده می شود یا بمؤسسات و آبسه دولتی یا تصویب بیان شرکت های دولتی است این توضیح را از این نظر عرض کردم که اگر عبارت تصویب را بآخر علاوه کنیم اگر ما بعضی از قوانین مربوط بمالیات بر درآمد را نمی توانستیم ضمن قانون بودجه عوض کنیم نسخ کنیم بصورت توصیه بعرض مجلس شورای ملی رساندیم بهمین دلیل نمی توانیم آن تصویب را بمقابل آخر ببریم برای اینکه برنامه چهارم علیحده است باین تغییر و تبدیل جای آن عوض می شود مطلبی این جا عنوان فرمودند راجع بیکتواخت کردن حقوق کارکنان دستگاههای دولتی توصیه کردند اظهاراتی کردند صحیح است اما این مسئله در سال گذشته هم توصیه شده بود و مورد توجه دولت بود در آنجا هم گفتند که این طرح در دست تنظیم است و در اجرای اصلاحی قانون مالیات بر درآمد توجه کرده است و این طرح در دست تهیه است جناب آقای خوش کیش مدیر کل بانک ملی برای رسیدگی به تراز نامه بانک احضار شده بود بکمیسیون و برای این خواسته شده بود که ببینیم بانک ملی در آمدش چیست ضررش چیست سودش چیست و مشکلاتش چیست و اصولاً بعد از تفکیک از بانک مرکزی چه وظایفی دارد انجام می دهد یا نمی دهد ضمن این مطالب ایشان اشاره کردند و البته جناب فرهادپور و سایرین نسبت به بعضی از مسائل که درباره بانکهای خصوصی و جواز و نامرتب بودن ساعات کار و نامساوی بودن حقوق کارمندان بانکهای خصوصی تمام این مسائل در کمیسیون عنوان شد ایشان گفتند مذاکره شده و تصمیم گرفته شده که از سال آینده این تصمیمات بموقع اجرا گذاشته شود درست است که ما توصیه دادیم ولی قبل از ما باید اذعان کرد که باین مسائل توجه داشته اند حق مطلب را باید ادا کردند محض استحضار خاطر نمایندگان محترم باید بعرض برسانم که رسیدگی به بودجه در کمیسیون بودجه بر این منطبق بود که اولاً منابع درآمد ما چه بود سیاست دولت بر چه چه پایه بود شناخت اولویتها از طرف دولت بر چه اساس بوده و شناخت ضرورتها چطور تشخیص داده

شده و اعتبارات بجه مصرفی رسیده است و بطور تقسیم شده در شناخت منابع درآمد برمی خوریم به بزرگترین منبع عایدات مملکت یعنی نفت. باید این مطلب را بگویم يك زوزی بود در این مملکت آرزوی می کردند عایدات نفت ما روزانه به ۳۰۰ هزار لیره برسد اگر بگوش شما نرسیده بگوش هم سن های من حتماً خورده است زمام داران آرزوی از زبان ملت ایران در آرزوی درآمد روزی ۳۰۰ هزار لیره بودند و برای نیل باین هدف در چاههای نفت را بستند ۲ سال ملت ما به بدبختی و فلاکت در آن روزها دچار شد دلار به ۳ تومان در بازار آزاد رسید تمام کارخانجات آنوقت بسبب نرسیدن قطعات یدکی به آهن پاره تبدیل شد مملکت در واقع شد يك مملکت در حال سقوط آنوقت اعلام کردند که ما حاضریم ۵۰ درصد در قیمت نفت تخفیف بدهیم و در تمام دنیا فقط يك ایتالیایی پیدا شد و فرستاد ده هزار تن نفت گرفت کشتی آنرا هم که بنام رزماری بود انگلیسها توقیف کردند این آرزوی ۳۰۰ هزار لیره در روز یعنی ۲۵۰ میلیون دلار درآمد در سال آرزوی این مملکت بود و حالا ما با همان قرارداد ۱۳۳۲ که نخست وزیر وقت و وزیر دارائی وقت در اینجا گفته اند که این قرارداد آرزوی ملت ایران را منافع ملت ایران را استیفان میکند ولی ما اجباراً آن را قبول می کنیم با همین قرارداد بدون اینکه مدتش منقضی بشود و شرایط آن تغییر پیدا کند واقعاً باید گفت که بمناسبت اقدامات رهبر بزرگ مملکت ما امسال می گوئیم عایدات ما از ۲ میلیارد دلار گذشته است روزی برای ما آرزوی ۲۵۰ میلیون دلار در سال را می کردند امروز ما با همان قرارداد از ۲ میلیارد دلار می گذریم این یکی از منابع درآمد ملت ما است ما باید به بینیم که این درآمد با چه فداکاریها با چه جانفشانیها تحصیل شده و این بر اثر نبوغ فکری شاهنشاه ما در جهان که نوسان ارتباط کشورهای تولیدکننده با کشورهای صاحب نفت استفاده کننده را بهم زده برچه مبنائی استوار بوده است علاوه بر خودمان کشورهای دیگر را هم از این نعمت خدادادی مستغنی کردیم منبع دیگر درآمد ما مالیاتهای ما بود این مالیاتها را دیدیم که پیش بینیها حقیقی است ارقام

است و نه تخیلات برای حقیقی بودن آن دلیل داشتیم آن مبلغی که الان در سال ۵۱ در مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم و پیش بینی شده ، پیش بینی شده برای سال ۴۹ که در دستمان داریم کمتر از وصولی سال ۱۳۴۹ بوده باین معنی در سال ۴۹ اگر پیش بینی کردند ۱۱۰ بطور قطع وصول شده بر همان معیار پیش بینیها محتاطانه بوده و در سال ۵۰ هم حقیقت را ثابت میکند پس ما از نظر منبع دوم درآمدها باین نتیجه رسیدیم که درآمدها کافی بود منبع سوم درآمدهای ما خدمات دولتی بوده مؤسسات وابسته بدولت بوده که رشد ۱۱ درصد داشته و تمام اینها را که بررسی کردیم و هزینهها را وقتی رسیدیم دیدیم دولت اهدافی که در بودجه معین کرده که رؤس کلی آن رشد مداوم اقتصادی تقویت بنیه دفاعی و رفاه اجتماعی و سلامت اجتماعی مملکت است در هر کدام از این فصول اعتبار را متناسب با آن فصل و با آن عدد تخصیص داده و از این جهت است که در مقدمه گزارش مخبر محترم کمیسیون نوشته شده است که بودجه از جهات مختلف متعادل است نه تنها از نقطه نظر توازن دخل و خرج یعنی توازن از نظر ارقام توازن از نظر تقسیم برای بخشهای مختلف با توجه با اهدافی که بودجه تعریف کرده بنده بعنوان اینکه قریب دوهفته دقیقاً با منطبق متصدیان امر مسئولین شرکتهای دولتی حتی مؤسسات وابسته و حتی مؤسسات خیریه که برنامه و هدف آنها را دیده ایم که بچه مصرفی می رسانند جزء به جزء بررسی کردیم باید واقعاً بگویم از نقطه نظر ارائه يك بودجه متعادل و متوازن در تعقیب اهداف ملی در تقسیم اعتبارات بخشهای مختلف واقعاً بودجه بسیار خوب و دلنشین است باین معنا که ما میتوانیم بگوئیم در فلان قسمت چرا توجه کم شده است اما ملازمه این اینست که از اعتبارات يك بخش کم کنیم و باعتبار بخش دیگر اضافه کنیم و در حقیقت آن هدف کلی بودجه تأمین نشده است ما با آموزش و پرورش باید خیلی بودجه بدهیم داده شده ۲۸ درصد ، باید به بعضی قسمتهای کشاورزی خیلی بودجه بدهیم داده شده صحبت از عمران شد و رشد کشاورزی داده میشود مواجه با کسر بودجه در قسمتهای اول میشویم و این مغایر با اصل تعادل و توازن کلی بودجه است که دولت منظور نظر داشته

باید این مطلب را اذعان کرد که در اینجا تئوریهای مختلف عنوان شد مباحث گوناگون گفته شد درباره ارزاق درباره قیمتها درباره احزاب همه اینها مسائلی است که گفته شد و قطعاً استفاده ای هم از آنها حاصل میشود چه بصورت قبول یا رد آن مطالب اما يك مطلب را هم اضافه میکنم از جلد عضویت کمیسیون بودجه در میآیم و بعنوان يك نماینده مجلس پشت این تریبون عرض کنم یکی از بزرگترین خدمات دولت هویدا و دولت قبلی هویدا مرحوم منصور بایران و تاریخ ایران واقعاً بتاریخ ایران همین ایجاد مکتب احزاب سیاسی و حزب ایران نوین در مملکت است (صحیح است) من خود این مطلب را میدانم که اهمیتش بانداژه تمام راهها و سداها و پلها برای این مملکت است باید ملت ما بدانند چه میگذرد ملت آن نیست که وقتی من در خیابان راه رفتم يك نفر در اثر برخورد با من بگوید آقایان فرماندار بدست بگویند شهر چراغ دارد یا ندارد من هم زود روی او حساب بکنم وقتی میگوئیم افکار عمومی باید افکار عمومی بحث شده دست ما برسد باید افکار عمومی اکثریت بدست ما برسد باید بدانیم در يك مسئله ای در يك شهر صاحب نظران چه میگویند آیا این را بحث شده میگویند یا فقط نظرات خودشان را میگویند اگر در مراغه بنده ، برق اولویت دارد یا آب مردم باید بحث بکنند اولویت را بگویند اما شما در خیابان اگر بپرسید ، آنکس که آب ندارد میگوید آب ، آنکس که برق ندارد میگوید برق اولویت دارد روی این مطلب نمیشود دست گذاشت و برنامه ریزی کرد حزب ایران نوین است که امروز توانسته است مردم را بحوزه های حزبی بکشد و با آنها بحث بکند در انجمنها در شهرها و از هر طریق دیگر که لازم است این کار منطقی است این کار مردم است که بررسی کنند و روی آن حساب کنند امروز آن توسعه ای که حقیقتاً دموکراسی و آزادی در کشور ما دارد در کمتره مکتبی دارد شما ملاحظه بفرمائید در يك شهر انجمن شهرستان هست انجمن شهر هست خانه انصاف هست انجمن بهداری هست انجمن آموزش و پرورش هست شورای داوری هست تصور بفرمائید در يك شهر ده هزار نفری لا اقل سیصد نفر در این انجمنها مشغول هستند سیصد نفری که منتخب مردمند وقتی در آموزش مربوط بخودشان

بحث میکنند دموکراسی یعنی این ، دموکراسی این نیست که بنده بیایم نطق قبل از دستور بکنم عوامفریبی بکنم و روزنامه ها بنویسند و مردم بگویند به عجب بادولت مخالفت کرد عجب فلان وزیر حمله کرد این دموکراسی ۲۰ سال قبل و دموکراسی عوامفریبانه ای بود که برای ما ساخته بودند کجا این دموکراسی بود دهقانی که اصولاً زیر یوغ ارباب بود کارگری که زیر کلید کار فرما بود چه دموکراسی داشت امروز دهقان اصولاً بمسائل مملکت روشن است لایحه بیمه های اجتماعی را خیلی بهتر از من حقوقدان میدانم و از این جهت است که حشش را میگیرد و بخاطر این است که با آن قیافه مصمم و شاد روز ۶ بهم رژه میبرد مسرور میشود و آزادیش را جشن میگیرد ، کی کارگرد دهقان در این مملکت این آزادی را داشت؟ این است افتخار حزب ما برای این مملکت مسئله اتوبوس حل میشود این تهران تاسی سال قبل ۷۰۰ هزار نفر جمعیت داشت یکمتره از شهریور ۱۳۲۰ باینطرف جمعیتش اضافه شد تا رسید به ۳ میلیون نفر تمام محلات اطراف ملاحظه میفرمائید آباد شده شهر ۳ میلیون نفری برای ایجاد وسائل ارتباط اعم از تلفن و اتوبوس و آب و برق اینها چیز ساده ای نیست رشد تهران نامناسب بوده چرا در تبریز قضیه اتوبوس نداریم در اصفهان نداریم یا در همدان مگر داریم؟ در تهران اگر هست ناشی از مشکلات انحصاری خود تهران است و باید در خود تهران حل شود اما ما نمیتوانیم بیاییم در اینجا بگوئیم عایدات فلان کشاورزی که جناب آقای نخست وزیر اشاره فرمودند و آن ۶۰ درصد دهقانهای رنج دیده ای که امروز آزاد شده اند احتیاج به حمایت دارند يك روزی میگفتند اگر مالک رفت زارع خواست صد تومان قرض بکند در خانه کی برود این بدبخت میشود خیر آقا بدبخت نمیشود انقلاب مراقب آن دهقان است نمایندگان انقلاب مدافع حقوق روستائیان هستند و همین دلیل است که ما در اینجا اعتباراتی که بروستاها میدهیم با کمال قدرت به پیشرفت روستاها تخصیص میدهیم والا ما میتوانیم از این بودجه یکصد میلیاردی بگوئیم فلان مقدار برای تلفن تهران اما یکسال بعد هم فرزندان روستاهای مامدرسه و دبیرستان ندارند اینها باشد بنوبت خودش حزب ما افتخارش اینست که درآمد ملت باید نصیب اکثریت ملت شود این هدف

حزب ماست ما هر وقت از این هدف منحرف شدیم هر چه خواستید بگوئید این هدف مقدسی است که حزب ما و ملت ما در اجرای نیات رهبر بزرگ مملکت تعقیب خواهد کرد در آمد عمومی باید متناسب با نیازهای عمومی اکثریت تقسیم شود به شما فرمودید تلفن در تهران کم است اما در شهرستانها هر کس تلفن میخواهد بلافاصله در اختیارش میگذارند کدام يك از مراکز شهرستان های بزرگ هست که تلفن خود کار نداشته باشد وقتی بمراغه من ۲۰۰۰ تلفن خود کار برسد شما ۲۰۰۰ شماره فلان شهرستان یا ۳۰۰۰ شماره شهرستان دیگر اگر همه اینها را جمع بزنند ۳۰۰ هزار تلفن میتوانستند به تهران اختصاص بدهند و صدای کسی در نیاید آن مراغه ای هم ممکن است حرف نزدولی حرف میزنند آن همدانی آن یکی در اصفهان اینها روز بروز شبکه تلفنشان توسعه پیدا میکند شما میگوئید گران نشود من هم حرفی ندارم اما چکار کنیم از بودجه عمومی ضرر شرکت تلفن را بدهیم؟ از حقوق زارع و کشاورز و ماهی چهار صد تومان حقوق ورثه کارمند بدبختی که ۳۰ سال در خدمت دولت بوده و فوت کرده برداریم و به شرکت تلفن بدهیم که پول ابونمان بنده و جنابعالی کم نشود؟ میگوئید گران است باید دید در دنیا چگونه است غالب شما به اروپا رفته اید کشور سازنده تلفن زمینش در آلمان است کارخانه آ-اگ- مرکزش در آلمان است ببینید در آلمان تلفن اشتراکش چقدر است حق مکالمه چند است خودش مهندس دارد خودش میسازد و از ۸۰ سال قبل شبکه تلفنش دائر است پس باید مثل آب خوردن مفت باشد ولی يك تلفن معمولی در آنجا ۵ ریال است آنوقت وقتی می گوئیم شما از اول دوریال بدهید می گویند گران است البته نسبت به ماه قبل گران شده ولی باید دانست که این يك خدمت است و خدمت باید صرف بکند و صرف توسعه بشود البته بنده در این امر حرفی ندارم شاید بعضی ها به پسندند که همه چیز را دولت تهیه کند در اینجا مطلبی گفته شد حیثم آمد راجع بآن چیزی نگویم گفته شد که ترقی کرده بله ترقی کرده آفرین باد بر این دولت که اگر این دولت نبود اگر نظم و انضباط این دستگاه و بیداری و هشیاری و پیش بینی و ذخیره ارزی کشور مانود با این قحطی که سال جاری

ایران دچار شده بود و يك میلیون و چهار صد هزار تن گندم بموقع حمل نمیشد و بموقع وارد و توزیع نمیشد حالا اقل صد هزار نفر مرده بودند نظیر کشورهای دیگر شما خیال می کنید با این قحطی که در سال ۵۰ گریبانگیر مملکت شد و بی نظیر بود چطور می گوئید چرا قحطی شده چرا خشکسالی شده هنوز $\frac{1}{2}$ سطح کشت ما آبی است شما می گوئید آبهار امهار کنید سد بسازید مگر کم سد ساختیم مگر نمی سازیم؟ همه پولها را بدهیم سد بسازیم سد محمدرضا شاه، سد شاه عباس، سد شهبانو فرح و سد امیر کبیر و ۱۲ سدی که دائماً هر سال افتتاح میشود مگر سدنست آیاتمام مطالب را باید گفت آسان است تمام آبهارا مهار کنیم اگر تمام آبهارا مهار کنیم میرسیم بجائی که $\frac{1}{2}$ آبی و $\frac{1}{2}$ دیم است شما که بالای کوه نمیتوانید آب ببرید زراعت دیم است. اگر يك رحمت الهی بموقع بیاید مایک میلیارد دلار داریم و اگر يك باران بموقع نیاید يك میلیارد از دستمان رفته این حقیقت است و مانمی توانیم حقیقت را انکار کنیم شاید بتوانیم این حقیقت را اندکی تغییر بدهیم ولی هرگز نمیتوانیم آنرا ریشه کن کنیم در چنین سالی که $\frac{1}{4}$ محصول گندم مملکت از خارج وارد شده يك تهرانی و يك مراغه ای شب بدون نان سربالین نگذاشت این افتخار دولت است این دلیل مراقبت دولت است حالا اگر دولت گندم وارد کرده و نان را به قیمت واحد در اختیار مردم گذاشته اگر سایر خدمات را که زیاد مهم نبوده توجه نکرده چه اشکال دارد، چه اشکال دارد قیمت نخود و لوبیا بالا برود مسلماً همانطور که آقای موسوی می دانند وقتی باران نیاید وقتی محصول گندم کافی نبود خوب هم بقول آقای نخست وزیر تابع آن است و این مسئله استثنائی امسال چرا سالهای قبل نبود، بشهادت صورت جلسات گذشته ببینید در هفت سال گذشته شما از گرانی نخود و گرانی کره صحبت کرده اید و اگر امسال راجع به گرانی صحبت کردند یکی از عللش خشکسالی بود مراتع وقتی خشک شد دامهای ما چرا نکردند و محصول شیر مابائین آمد کره بائین آمد پنبه بائین آمد و ناچار شدیم از خارج وارد کنیم قیمت بین المللی بالا و گران تمام شد دولت توجه داشته و ناچائی که می توانسته این مسئله را

به نفع مردم حل کرده می کند ولی انتظار نداشته باشید که ماحتی مدار جهانی را هم بنفع خودمان ثابت نگاه داریم دلار امریکا $\frac{1}{10}$ شکسته یعنی امریکائی اگر يك سیگار را میخرید سه دلار حالا باید بخرد سه دلار و سی سنت وقتی پول بزرگترین قدرت های جهان $\frac{1}{10}$ می شکند قیمت ها $\frac{1}{10}$ بالا می رود هیچ حرفی نمی زنیم شما همه با اروپا و امریکا تشریف برید هر سال میروید آیا قیمت ها را با سال گذشته برابر می بینید؟ محال است اگر اطاقی را سال گذشته میدادند ۱۰۰ فرانک امسال میدهند ۱۵۰ فرانک در آلمان $\frac{1}{2}$ سطح قیمت ها بالا رفته و این يك مسئله جهانی است و ملازمه بارش اقتصادی در جهان دارد و از اول اینطور بوده در کشور فرانسه قیمت ها بالا رفت، بعد از جنگ بین المللی بر اثر بالا رفتن قیمت ها و عوامل دیگر هر صد فرانک فرانسه در زمان حکومت ژنرال دوگل به يك فرانک تبدیل شد و با مسئله قیمت يك کیلو گوشت صد هزار مارك بعد از جنگ اول در آلمان فراموش نشده است؟ ما باید چاره ببینیم که بالا رفتن قیمت ها از مرز رشد اقتصادی ما نگذرد اگر رشد ما $\frac{1}{19}$ در سال گذشته بوده و قیمت های ما $\frac{1}{25}$ بالا میرفت خطرناك بود اما اگر $\frac{1}{19}$ رشد داشتیم $\frac{1}{5}$ شاخص قیمت ها بالا رفته این مطلوب است قصد تصدیع ندارم همینقدر باستحضار نمایندگان محترم میرسانم که ادعا کردن و کنار گوشت نشستن و گفتن لنگش کن و پروژه دادن بدون اینکه راه حلی تعیین کنند ساده است اما عملی ساختن مشکل است در هر قدم هزاران اشکال است و این اشکالات را باید با انگشت تدبیر گشود و این همان مشکلاتی است که دولت برای هر کدامش هر روز تدبیری می اندیشد، این بودجه ایست افتخار آمیز و دارای منابع درآمد مطمئن، در این بودجه یکی از منابع درآمد، در خارج تعدادی زیادی از دوستان از من پرسیدند و گفتند يك مقدار از منابع درآمد شما و ام خارجی است، نمی دانم چرا در لایحه بودجه و ام نوشته شده من شخصاً مخالف بودم و در کمیسیون هم گفتم این و ام نیست اعتبارات خارجی است که بکشور ما داده میشود برای هر يك دلار و صد دلارش کشورهای دیگر سر و دست می شکند و در صرف بنوبت ایستاده اند و کسی بآن ها نمی دهد مگر

همه مانمی خواهیم برویم و از بانک ملی ۵۰۰ هزار تومان قرض بگیریم بکدام يك از ما می دهند و ام دهنده می خواهد بداند با این پول چه کار می کنند پولش را می توانند پس بدهند یا نه و آیا این کاری که با این و ام می کنند اقتصادی است یا نه. تمام اعتباراتی که برای مملکت ما می دهند اعتباراتی است که در مقابل طرحهای اقتصادی ما می دهند، شما خیال می کنید که بهر کشوری و ام می دهند؟ چرا در زمان دکتر مصدق صد دینار با و ام ندادند، چرا بعد از آن ندادند برای این که نقشه اقتصادی نداشتیم و پولها بهدر میرفت امروز برای هر طرح اقتصادی و قابل بهره گیری بانک بین المللی بابانکهای دیگر بما اعتبار می دهند در نظر داشته باشید این اعتبارات را وقتی پس می دهیم مستهك شده هر چه بیشتر بتوانیم باید و ام خارجی بگیریم چون توجه کنید با این اعتبار که امروز می گیریم جنسی که بصورت کارخانه امروز می خریم ده سال بعد ده برابر شده دولت یکی از افتخاراتش اینست که آنچنان دولتی است قابل اطمینان که مراجع مالی بین المللی به پروژه ها و طرحهایش و ام می دهند، کشورهای همجوار را ببینید هستند کشورهایی که می خواهند و ام بگیرند ولی بآنها نمی دهند چون طرح هایشان اقتصادی نیست این هم یکی از منابع درآمد دولت بود، بنده به بحث درباره بودجه خاتمه میدهم فقط يك مطلب اصلاحی است که محض توجه ریاست محترم عرض می کنم بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند چندی پیش ماده واحده ای بتصویب مجلس شورای ملی رسید که بموجب آن سازمان امور اداری و استخدامی اجازه داده شد که حق ثبت امتحانات استخدامی را بمصرف برسانند در کمیسیون بودجه مذاکره شد بلحاظ اینکه طبق تبصره يك قانون بودجه سال ۱۳۵۱ درآمد های اختصاصی موقعی قابل مصرفند که هم در بودجه منعکس باشند و هم در خزانه تمرکز شوند بدین مناسبت سه میلیون ریال در ردیف درآمدها بعنوان درآمد اختصاصی سازمان امور اداری و استخدامی اضافه شد و بهمین ترتیب سه میلیون ریال بعنوان درآمد اختصاصی در قسمت هزینه ها اضافه گردید و چون این ارقام از قلم افتاده است بدین ترتیب مجدداً متذکر می گردم که بهمین

ترتیب در فصل مربوطه اش اصلاح بفرمائید.
رئیس - اصلاح می شود نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد های رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می نماید در تبصره ۱۶ لایحه بودجه در سطر هفتم بجای کلمه شهرداری نوشته شود: شهرداری های مذکور.

با تقدیم احترام - ادیب سمعی

رئیس - نسبت باین پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد بعدی قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می نماید تبصره ۱۶ ماده واحده بودجه سال ۱۳۵۱ بشرح زیر اصلاح شود - شهرداریهای مشمول ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب هفتم آذرماه ۱۳۴۷ موظفند سهم مذکور در ماده ۶۸ قانون اصلاحی قانون شهرداریها مصوب سال ۱۳۴۵ مربوط به بهداشتی و تربیت بدنی و پیش آهنگی و کمیته پیکار بایسواد و کتابخانه های عمومی را از درآمدهای مستمر خود بهمان میزانی که در سال ۱۳۴۸ مکلف به پرداخت بوده اند در سال ۱۳۵۱ تأمین و پرداخت کنند.

تعیین حد نصاب هزینه های عمرانی و سازمانی موضوع ماده ۶۸ اصلاحی قانون شهرداریها در مورد شهرداریهای مذکور بر اساس تقسیماتی خواهد بود که با توجه باحتیاجات و مقتضیات محلی به پیشنهاد شهرداری و تصویب انجمن شهر و تأیید وزارت کشور رسیده باشد
دکتر احمد برادر

رئیس - آقای فخرطباطبائی بفرمائید.

فخرطباطبائی - عرض کنم چون این پیشنهاد با اصل تبصره چندان تفاوتی نداشت و بنده راجع به

نیست که تعدادی از شهرداریها امکان پرداخت کمکهای لازم را ندارند ولی خواهش می کنم اصل را از بین نبرید چون بکروزی شهرداریها امکان این را خواهند داشت که بپردازند پس بیائیم ببینیم اشکال شهرداریها چیست و آن اشکال را حل کنیم دولت پیشنهاد کرده و بزودی مطرح خواهیم کرد که قروض سابق شهرداریها را بدستگاه عمرانی بررسی بکنیم و با رسیدگی صحیح و پیدا کردن الگوهای اگر شهرداریها نتوانند قروضشان را پس بدهند و در آمدش را نداشته باشند يك راه حل هائی پیدا کنیم که شهرداری را از پرداخت قروض گذشته تا حدودی بتعویق بیندازیم. میراکنیم اگر لازم باشد. ولی روی این اصل که شهرداریها با پیاده کردن قانون نوسازی فردا و باتوسعه اقتصادی مملکت ما خواهند توانست کمک بکنند بدستگاههای مربوط بشهر خودشان قبول کنید و بگذارید این اصل که مورد قبول همه است عملی بشود ولی اگر شهرداریهائی هستند که این اشکال را دارند برای آنها راه حل پیدا کنیم و قول میدهم که در این باب در سال ۱۳۵۱ يك بررسی هائی می کنیم و شهرداریهائی که در اشکال هستند که ما هیچ علاقه نداریم در اشکال باشند راه حلی برای آنها پیدا خواهیم کرد (احسنت).

رئیس - نسبت باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد می کنم که تبصره ۲۱ ماده واحده بشرح زیر اصلاح گردد.

تبصره ۲۱ - اجازه داده میشود مازاد درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشتی به تشخیص هیئت وزیران در سال ۱۳۵۱ بمصرف توسعه برنامه بهداشت و تنظیم خانواده و کنترل جمعیت و برنامه ترویج و توسعه فعالیت های صنایع دستی روستائی برسد.

دکتر دادفر

رئیس نسبت باین پیشنهاد نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگر قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم تبصره زیر به تبصره های موقت بودجه سال ۱۳۵۱ علاوه شود.

تبصره - مانده مبلغ هجده میلیون ریال اعتبار مربوط به احداث دهکده نمونه که از محل اعتبار هزینه های پیش بینی نشده بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور تأمین شده است تا آخر سال ۱۳۵۱ قابل تعهد و مصرف می باشد. دکتر دادفر

رئیس - نسبت باین پیشنهاد نظری نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر لایحه مطرح است آقای انوشیروانی بفرمائید.

دکتر انوشیروانی - قرار نبود که در این لایحه بودجه عرایضی بعرض برسانم و از طرف آقای رئیس فراکسیون مأموریتی باینجناب محول نشده بود و جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی در آغاز سال مرانصیحت کردند که چهار سال وقت داری گذاشته بودم برای سالهای بعد ولی یکی از همکاران بسیار عزیز من جناب آقای زهتاب فرد راجع به دادگستری مطالبی فرمودند که برای من تکلیف ایجاد شد چند کلمه ای بعرض برسانم به جناب آقای زهتاب فرد ارادت خاصی دارم و باید عرض کنم شاید در بین همکاران مجلس دوستی و همفکری نزدیک تر از ایشان ندارم ولی ایشان از يك حزب دیگر هستند و بنده در حزب ایران نوین و گاهی فقط در موارد خاصی دید و نتیجه گیری ما با هم اختلاف دارد یکی از موارد کلماتی است که جناب زهتاب فرد گاهی در نطقهای خود یاد روزنامه خود بکار می برند مثل کلمات نور چشمی ها، حکومت قاهره، هیأت حاکمه، باین لغات يك قدری موافق نیستم راجع به حکومت قاهره که فکر می کنم از مجله جبل العتین و نطق های سید جمال الدین اسدآبادی خاطره ای باشد جناب آقای نخست وزیر بایک ظرافت قانونی

و در جریان کارهای دقیق این سازمان هستند بخصوص آنچه را که مورد نگرانی ایشان بود پرونده هائی بود که از بازرسی شاهنشاهی به دادگستری فرستاده شده است باید عرض کنم که دادگستری با همه جا فرق دارد در دادگستری کلمات معنی دارد بهمان معنی که گذاشته شده بکار میرود در آنجا شعر و عرفان و ادبیات نیست اگر به کسی می گویند متهم بامحکوم فرق دارد اگر به کسی نهمتی وارد شود يك مقرراتی هست که موبمو دقیقاً اجرا خواهد شد باین جهت اگر در رسیدگی پرونده ای تأخیر بشود باین خاطر نظر همکار گرامی من اگر يك آنها می گوید که می شود ارکان جرم صحیح نباشد رسیدگی می شود دادگستری احتیاج بدقت و رسیدگی دارد احتیاج به موشکافی دارد باین آسانها پرونده ها ختم نمیشود به آقای زهتاب فرد اطمینان میدهم تصوری که راجع به دادگستری داشتند در ۱۰ سال پیش است و پس از انقلاب بهیچ وجه تحقق ندارد خیلی متأسفم ایشان با عنوان بسیار تندی کار قضات دادگستری را تخطئه فرمودند میفرمایند اگر پرونده به ادعای نام نرسید برای اینست که متصدیان دادسراها دادستانها باز پرس ها اعزام دادسراهای عادی یا کارمندان متصدیان دادسرای دیوان کیفری پیش از آنکه دیوان در اختیار دیوان کشور باشد در اختیار وزیر هر که در دوره باشد عضو دولت و عضو قوه مجریه میباشد باز پرس دادستان قاضی استاده که به اشاره ممکن است از محلی بمحل دیگر پرتاب شوند طبعاً نسبت بدستگاه دولت بسته و وابسته بدولت و مجری او امر دولت خواهد بود. فرض این قضیه اینست که وزیر دادگستری اعمال نفوذ می کند یعنی می گوید پرونده را رسیدگی نکنید این قاضی و باز پرس اینقدر کوچک و بی شخصیت است که برای اینکه از تهران بکرج و قزوین منتقل نشود امر وزیر دادگستری را اطاعت می کند این درست نیست بخصوص عرض می کنم امروز در دادگستری يك روح استقلال طلبی در بین قضات هست که وزیر دادگستری هم اگر بگوید اگر خدای نکرده این فرض درست باشد و بنظر من درست نیست و امری بدهد کسی اجرا نمی کند من مثال عرض می کنم آقای وزیر دادگستری چند روز پیش بخشنامه کردند و دستور فرمودند که دادگاهها اگر اجرائیه ای بر علیه دستگاههای دولتی

خاصی جواب فرمودند اما راجع به هیأت حاکمه باید عرض برسانم این لغت و کلمه یادگار آغاز مشروطیت است که متأسفانه بعد از سوم شهریور که من خاطرات تلخی از آن دارم باز معمول شد آن هیأت حاکمه ای که در آغاز مشروطیت اصطلاح شده آن حکومتی گفته می شد که هراستان و هروولایت و قصبه ای در تیول يك شاهزاده ای بود آن موقع باین تیب می گفتند هیأت حاکمه و مشروطه طلبان با آن مبارزه می کردند آیا در دوره فعلی ما چنین هیأت حاکمه ای سراغ داریم؟ یا يك شاهزاده ای که ایالتی تیولش باشد؟ نمیدانم منظور آقای زهتاب فرد از این هیأت حاکمه که الان عنوان می فرمایند چیست و هر چه من نگاه می کنم در این صف کسانی که حکومت دارند و در حکومت دستی دارند و زیر و حتی وکیل اند و کارهای پائین تری دارند من از آن طبقات کسی را نمی بینم آقای صادق احمدی وزیر دادگستری شاهزاده هستند؟ پدرشان وزیر بوده؟ یا اغلب آقایان وزرای دیگر همینطور دکتر و لیان که برای يك کلمه بدبخت که آقای زهتاب فرد برای زارعین بکار برده بود آمدند اینجا و اینقدر صحبت کردند ایشان واقعاً از طبقه عامه برنخاسته اند؟ آقای زهتاب فرد من استدعا می کنم از اینست که چون باهم همفکری داریم عرض می کنم از این کلمات بخصوص در مجلس عنوان نفرمائید عرض بنده راجع به دادگستری است همانقدر که آقایان خسته هستند بنده هم خسته ام و سعی می کنم زودتر تمام کنم (احسن) من آشنائی خاصی با دادگستری دارم دادگستری خانه من است آغاز کارم از دادگستری بوده وکیل دادگستری هستم دادگستری را خوب می شناسم دو سازمان داریم که باهم سازمانهای دیگر تفاوت دارند یکی سازمان ارتش است و یکی دادگستری دادگستری مجمعی است از طبقه فاضله و دانشمند بخصوص دادگستری فعلی ما در تمام طبقاتش از کارهای پائین باز پرس گرفته تا دیوان عالی کشور همه کسانی هستند که تحصیلات عالی دارند، دکتر و لیسانسیه و تحصیل کرده هستند آن تعبیری که همکار بسیار عزیز بنده جناب زهتاب فرد درباره قضات فرمودند درست نیست من فکر می کنم آقای زهتاب فرد مدتی با بازرسی شاهنشاهی کار کرده اند

دارند نباید از پولهای دولتی آن دستگاهها در بانکها توقیف کنند شما تصور میفرمائید که این دستور را تا حالا قاضی نشنیده و توجه نکرده است و بعد از سالها که عدلیه هست حالا وقت آن شده آقای وزیر دادگستری بگوید؟ اینطور نیست این قضات دادگستری هستند که این دستور وزیر دادگستری را اجرا نمی کنند. هر وزیر دادگستری تازه ای که انتخاب می شود دستگاههای دولتی فشار می آورند بخشنامه صادر کند يك دوسه ماهی که وزیر تازه بخشنامه صادر کرده قضات تأخیر می کنند ولی دوباره همان رویه ای که اول داشتند که هر کس هر جا محکوم شد مالش هر جا هست باید برفع طلبکار ضبط شود پیش میگیرند آقای زهتاب فرد يك مقایسه ای بفرمایند دو مورد شاهد می آوریم و بر این قسم خاسته می دهم (احسن) کار دادگستری احتیاج بمطالعه در جریان پرونده دارد ولی معیناً دادگستری امروز بعد از انقلاب با دادگستری قبل از انقلاب تفاوت دارد سال اول که پرونده و کالت گرفتیم دوسه روز از دریافت پروانه و کالت نگذشته بود که یکی از آقایان بمن يك کار و کالتی ارجاع کرد رفتم پرونده را بخوانم دیدم این پرونده دوسه سال قبل از تولد من تشکیل شده لااقل بیست و نه سال در جریان بود هنوز شعبه اول دادگاه شهرستان در جریان بود ولی امروز پرونده ای پیدا نمی کنید که ده سال حتی پنج سال از عمرش گذشته باشد اما در مورد اعمال نفوذ باز يك خاطره ای را بعرضتان میرسانم و این برخلاف انتظار شما است شاید اکثر آقایان که بشنوند در گذشته چه اعمال نفوذهائی می شده من باز پرس تهران بودم پرونده ای را رسیدگی می کردم یکی از کسانی که در آستانه نخست وزیری بود باین پرونده نظر داشت پس فردای روزیکه نخست وزیر شد و من خیلی باو احترام می گذارم و می گذاشتم خدا رحمتش کند که مرد خدمت گذاری بود دادستان تهران عوض شد فردای آنروز آقای لطفی که شما به بی نظری و خوشنامی او را میشناسید مرا احضار کرد و بسود یکی از طرفین پرونده بمن تکلیف کرد که اظهار نظر کنم این دوران گذشته دادگستری بود من استدعا می کنم این است که اگر امروز آقای زهتاب فرد برای دادگستری يك چنین نظیری پیدا کردند بیایند

بفرمایند امروز صبح که تصمیم داشتم راجع به دادگستری صحبت بکنم از جناب آقای صادق احمدی خواهش کردم بمن بفرمایند که از بازرسی شاهنشاهی چه تعداد پرونده به آنجا ارسال شده است آقایان میدانند بازرسی شاهنشاهی تحت نظر و بامر اعلیحضرت همایون شاهنشاه انجام وظیفه میکند و یکی از شخصیتهای بسیار ممتاز بکار آنجا رسیدگی میکند معلوم شد این مدت ۱۳۸ پرونده بداد سرارفته که ۳۶ پرونده منجر بصدور ادعای نام شده و بقیه در جریان رسیدگی است و من فکر نمی کردم جناب آقای زهتاب فرد باین صورت عدلیه را متهم میکند این توضیح برای روشن کردن وضع دادگستری برای رفع سوء تفاهم از همکاران محترم بود عرض دیگری ندارم انشاء الله تشریف می آورید و رأی میدید و بودجه را تصویب میفرمائید.

رئیس - آقای سعیدوزیری بفرمائید.

سعیدوزیری - بنده باین بیان امکان و ناقصی که دارم اهل نظر و خطابه نیستم معمولاً و خصوصاً در مورد مسئله مهمی مثل بودجه که نه تخصصی دارم و يك دفعه هم در محفل دوستان عرض کردم که من بودجه شخصی خودم را قادر نیستم تنظیم کنم چه برسد باینکه در مورد بودجه مملکتی صحبت کنم منتهی بنده آخر سر تصمیم گرفتم مزاحم بشوم و این موقع را انتخاب کردم برای اینکه حرفهای نارسا و ناپسند بنده را شما حمل بر خستگی خودتان نکنید و باین ترتیب بنده را معذور و معفو بدارید (دکتر داد فرد) نه خیر مطالب شما همیشه آموزنده بوده است (ولیکن مطلبی که بنده را اوار کرد که صحبت بکنم این مسئله ای که صحبت در موقع بودجه آزاد گذاشته شده است که راجع به تمام مسائل صحبت بشود صحبت شد و شدیدتر از همه درباره خود مجلس عمل شد و وضعی پیش آمد و حرفهائی در اینجا زده شد از قبیل اینکه، اینکه در اینجا حرف میزنید به بینید در خارج چه میگویند؟ چرا بودجه را در محافل فرهنگی و مدارس نگذاشتید بحث کنند؟ بعد آن بگو مگوهای نسبتاً مفید که بنده بنظر من مفید بود و بدو بمال مفید شد که خوشبختانه موجب شده است که در همین روزها ملت ایران بحق متوجه شد که در خرابه ملت و پارلمان مسائل و مقدرات ملی

بصورت واقعاً جدی مطرح است و بایک شور و شوقی بهرجا که میروی راجع به این انتقادات و گفتگوهای اقلیت و اکثریت صحبت می شود به این دلیل عرض کردم مفید بود اما روی صحبتها نیکه شد باید عرض کنم که متأسفانه گاهی اوقات باعث می شود اینطور وانمود شود که گوید اینجا مسائل جدی نیست و گویا که آنور دیوارها صلاحیت بیشتری هست و آدم را یاد یک خاطره خوش نمایاند از که در آن سالها یکبار در همین میدان بهارستان بمردم گفته میشد مجلس اینجا است آنجا نیست! نخیر آقایان اعلام میکنم و شما هم اعلام می کنید که مجلس همین جاست این مجلسی است که بسیاری از قدرتهای بزرگ در دنیا به وجود این مجالس در این کشورها خیلی خوش بین نیستند و خیلی خوششان نمی آید که مجلس وجود داشته باشد همچنان که در کشورهای دیگر دور و دور ما ملاحظه میفرمائید کشورهای هستند که سالیان سال است این نوع مجلس را ندارند البته علی دارد که واقعاً وقت تنگ و بقولی آخر شب یا بقل آن طرفیها بگویم تنگ کلاغ بر خانها و آقایان بهتر از من میدانند و باید بدانیم و باید بگوئیم و بنویسیم که این ملت همچنان که خوب میدانند و ذکرش هم باز مفید است که بدانند این مجلس این استیتوسیون این سازمان مشروطیت همچنان که خون بهای سربازان و مردان و زنان صدر مشروطیت است یکبار دیگر هم نتیجه خون بها و مرارتها و فعالیتهای این نسل ۳۰ ساله دوران آریامهر است (صحیح است - احسن) و علی الخصوص نتیجه خون دلهای بسیار گرانها و علاقه مندیهای بسیار شرافتمندانه و دموکرات منشأ شخص محمدرضا شاه پهلوی است (آفرین) این که گفته می شود چرا فلانجا صحبت نشد البته صحبت شد صحبت کردن شاگرد مدرسه ها و دانش آموزان و دانشجویان نهایت آرزوی این مجلس شورای ملی و نهایت آرزوی همین ملت است که واقعاً در همه جا تمام مردم بقول سرکار خانم صفی نیا که یک تعریفی از روشنفکر کردند که بنظر منم صحیح بود نه فقط در مراکز روشنفکری بلکه در مراکز کارگری و دهقانی همان ۱۶ میلیونی که فرمودید ۶۰٪ که فرمودید که روستاها هستند بیکار در روستاها هستند با کارگرانی که در کارگاهها هستند که باید این بودجه و

برنامه ها مخصوصاً برای بالا بردن زندگی آنها است منجمله روشنفکران جمله تمام روشنفکران که مصطلح است یعنی کارگران فکری و روشنفکران بدی که آن خانم فرمودند و این بحثها هم شده دیدید وقتی این بودجه بمجلس تقدیم شد در روزنامه هادرمقیاس وسیع حتی المقدور با تیرهای درشت و امضای دکترها و روشنفکران مقالاتی خواندیم که درباره این بودجه مقالاتی نوشتند و حتی یکی دو نفر نوشتند این بودجه تورمی است و باز دیگری که استاد دانشگاه بود نوشت و دفاع کرد و شرافتمندانه دفاع کرد که نه خیر بودجه تورمی نیست و موجب افزایش ثروت ملی است و مخلص هم میگویم که این بودجه تورمی نیست یک بودجه در حدود ۶۰۰ میلیارد ریال معادل نزدیک به نهوده برابر اسکناسی است که همین الان در جریان است این حکایت از یک شجاعت و یک آمادگی دولت و مملکت میکند باین که در حدود صد برابر یعنی صد دفعه این پول را در این مملکت بجریان و گردش میاندازد که بتواند این بودجه را چه در ردیف درآمد و چه هزینه اجرا بکند این حکایت از یک شجاعت میکند شجاعتی صدر صد متناسب با این دوران سازندگی است شجاعتی که متناسب با فرا رسیدن و نزدیک شدن دروازه های تمدن بزرگ است (احسن) این بودجه را وقتی مطالعه میکنیم باین رقم درشت می بینیم این رقم در مقابل درآمدهای یک دولت نوشته است هزینه هایش تمام نشان دهنده سیر کولاسیون و گردش سالم و خوب است یک جریان صحیح و زاینده و منطقی است و مطلقاً در هیچ جای سفته بازی و سپیکولاسیون Speculation پول بی ربط خرج کردن جانی را نشان نمیدهد این یک بودجه مترقی است صدبار سیر کولاسیون پول موجودی که طبعاً در برابرش وارد خزانه میشود حکایت از سازندگی بسیار عجیبی میکند حکایت میکند از این که گردش سالم به تعداد صدبار صد دفعه گردش در یکسال خواهد توانست چه تولیداتی و چه کالاهائی بوجود بیاورد که خود باعث اضافه کردن ثروت ملی است و اضافه شدن ثروت ملی خود پشتوانه این است که پول مملکت قدرت خریدش بالا برود مملکتی که میلیاردها دلار افزایش در آمد نفت دارد منابع مس آهن و سایر منابع دیگر و بقول آن اقتصاددان خارجی نیروی کار و قدرت کار فعال ملت پشتیبان بودجه است در

هر حال یک بودجه تولیدی و سازنده است (آفرین) خیلی معذرت میخواهم بقیماً این روحیه را تمام اجرا کنندگان این بودجه باید درک کنند رسالتشان، نقششان را حتماً باید درک کنند و بدانند که اجرای یک چنین بودجه ای عمل کردن به چنین برنامه ای همانطور که تنظیمش یک شهامت زیادی لازم داشته اجرایش هم شهامت، دقت بافشاری، صداقت، امانت تخصصی و مراقبت زیادی لازم دارد و ما این حسن نیت و امانتی که در شان هویدا و همکارانش سراغ داریم میتوانیم بگوئیم که واقعاً ملت ایران میتواند امیدوار باشد که این بودجه را بخوبی خواهد توانست اجرا کند و آنچه مطلوب و آرزوی ملت ایران است عمل کنید و بهدف مای مورد نظر انقلاب برسید یک مطلبی آقای هویدا گفتند که اگر یک برنامه استثنائی اقتصادی نباشد مگر ملت ایران نباید زنده بماند آفرین بر هویدا یکی از بهترین حرفهائی که زده شده است این است ماهمه چیز دارم رهبری صحیح داریم پادشاه و رهبری داریم بعظمت تاریخ و بعق زمان نمیدانم بگویم به صمیمیت و صفای آسمانها صداقت تاریخی و عمیق و قدرت رهبری و صمیمیت بی سابقه ملتی قهرمان و فعال باین همه منابع طبیعی قطعاً موفق خواهد شد. استدعای بنده این است من معذرت میخواهم از خانها و آقایان که در این موقع مزاحم شدم بنده مخصوصاً برای این عرض می کنم یک مطالبی که صحبت می کنم و می نویسم بایستی ترتیبی بشود که در این رهگذر از زمان همانطور که ملت ایران میدانند راجع به این موهبتهاش راجع باین موجودیهای بیشتر اطمینان داشته باشند و امیدوار باشد که به آن مرحله تمدن بزرگ حتماً و بزودی خواهیم رسید اگر هر آینه نگرانی هائی باشد بگونه گوهائی راجع به اشخاص بشود گفتگو هائی بشود قطعاً دولت هشیار و بیدار هست و با همان شجاعت و شهامت و استقامتی که برنامه ها را اجراء میکند نسبت به آن بگویم گوهائی که میشود بی تفاوت نخواهد بود البته خدمتگزاران به بهترین وجه تشویق و احیاناً اگر تخلفاتی دیده شود حتماً انتظار مجلس و ملت و شاهنشاه این است که آنها به شدیدترین وجهی تنبیه بشوند (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟

(اظهاری نشد) نسبت به لایحه بودجه با اصلاحاتی که بعمل آمد رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای اظهار ملاحظات به مجلس ستا فرستاده میشود جناب آقای هویدا بفرمائید.

امیرعباس هویدا (نخست وزیر) - جناب آقای رئیس با عرض تشکر از رأی قاطع اکثریت نمایندگان مجلس شورای ملی به لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ دونگته بود که لازم میدانم بعضی نمایندگان محترم برسانم در اینجا جناب فرهاد پور راجع بمسأله شرکت رئیس دولت و اعضای دولت در کمیسیون بودجه نظریاتی دادند که به عقیده بنده خیلی مهم است بشرط اینکه بتوانیم یک نظمی را ایجاد کنیم که مسائل مربوط ببخشهای مختلف در روزها و ساعات معینی مطرح بشود با کمال میل اعضای دولت که وظیفه دارند این مسائل را روشن کنند و موشکافی کنند حضور پیدا خواهند کرد پس اگر موافق هستید یعنی حزب اقلیت موافق هست پیشنهاد میکنم که روسای فراکسیونهای مختلف مجلس شورای ملی بررسی بکنند که این اجازه را بدهند و ترتیبی بدهند که بتوانیم در کمیسیونها در اوقات معینی تمام اعضای دولت در قسمت های مربوط با نهاحتی رؤسای سازمانها متخصصین دستگاههایی که راجع به آن صحبت می کنیم آماده باشند باینکه نباید انتظار داشت ده، دوازده روزی که مطرح است تمام مسئولین در کمیسیون شرکت کنند پیشنهاد دیگر من این خواهد بود که در جلسه علنی هم اینطور عمل کنیم باین معنی که اجازه بدهید این جا را بخش بگیریم اکثریت و اقلیت راجع به بخشهای بودجه صحبت کنند و وزراء آماده باشند پاسخ لازم را بدهند و مسلماً بنفع بودجه خواهد بود چون موشکافی از طرف نمایندگان بنفع مملکت است دولت همیشه پیشقدم خواهد بود. این جا موضوع دیگری امروز صبح آقای موسوی مطرح کردند خیال می کنم باید چند کلمه ای در آنمورد عرض کنم و آن راجع بمسأله ای است که بعضی از روزنامه های خارجی درباره ایران نوشته بودند باید عرض کنم ده، دوازده سال پیش اسم ایران را روزنامه ها نمیدادند و بهیچ وجه بودن و نبودن ایران اهمیت نداشت

اگر ۱۲ سال پیش در ایران سیل می آمد زلزله می آمد دو سطر هم توی روزنامه ها نمی نوشتند امسال ملاحظه کردید با برفی که آمد در عرض ۲۴ ساعت چند صد نفر در راهها ماندند روزنامه های خارجی نوشتند شش هزار نفر تلف شدند رسیدگی کردیم به بینیم این خبر از تهران رفته سئوال کردیم خبری که از ایران رفته بود توسط خیرگزاری خارجی از این قرار بود چند هزار نفر در راههای ایران در برف مانده اند و اقداماتی برای نجات آنها بعمل آمده است فوراً این خبر در روزنامه خارجی تغییر پیدا کرده است در خبر خیرگزاری نبوده آنها خودشان تغییر داده اند که شش هزار نفر مرده اند. نخست وزیر برای هم آهنگی کارها مثل هر کار دیگری ستادی تشکیل می دهد چون باید رابطه با استاندار، وزارت راه، پلیس راه، زندان مری، وزارت آبادانی و مسکن، شیر و خورشید داشته باشیم باید يك فردی مسئول هماهنگی بشود روزنامه و خبر گزار بهای خارجی نوشتند ستاد هم آهنگی توسط نخست وزیر در ایران تشکیل شد و بعضی از روزنامه های خارجی نوشتند نخست وزیر اعلام خطر نموده و حالت غیر عادی را اعلام کرده است امروز کشور ما مسلماً در برابر این پیشرفت ها که قرار گرفته دستگاههایی در خارج سعی می کنند ما را کوچک کنند یارل دشمنان ما را بازی کنند روزنامه ای که گفتید مقاله اش را بنده خوانده بودم درباره همان عده که من اسمشان را نایرانی گذاشتم و امروز صبح هم عرض کردم که بدستور دشمنان مادر این کشور با گانگستریسم، ما خویشم عده ای را کشند تا دسترسی بپول داشته باشند و عرض کردم که عده اینها بی نهایت قلیل است و به شما اعلام می کنم که مملکت را از وجود اینگونه خائنین پاک خواهیم کرد شك و تردیدی نداشته باشید (احسن) اگر روزنامه های خارجی چه فرانسوی، چه انگلیسی، چه امریکائی دلسوزی می کنند که چرا ما اینگونه افراد را محاکمه میکنیم باید عرض کنم همیشه مصمم تر هستیم (آفرین) در محاکمه اینگونه افراد پاك کردن کشورمان بهیچوجه چنین مقالاتی در روزنامه های خارجی عزم راسخ ما را ازین نخواهد برد (احسن) و در خارج بدانند اگر باز هم دشمنان ایران که در رأس این جنش ها هستند

هرچه بیشتر جنجال کنند ما بیشتر چشمان را باز تر میکنیم و عزممان را سخته تر میشود و مسلماً باید برای همه روشن باشد پس میگویم و همیشه هم گفته ام دوروز پیش يك روزنامه نگار آلمانی گفتم عده ای آمده بودند اینجا برای مصاحبه و در آلمان تابحال هرچه راجع به ما نوشتند خوب مینوشتند اگر خوب نوشتند متشکریم و اگر بد نوشتند اهمیت نمیدهیم چون آخرش سرنوشت ما را سرنوشت دولت و سرنوشت شما را مقالات روزنامه امریکائی و انگلیسی، فرانسوی ترسیم نمی کند آن رأی مردم این مملکت است که اکثریت قاطع حزب ایران نوین را می آورد و يك اقلیت دوست داشتنی حزب مردم و این اکثریت قاطعی است که چنین دولتی را رأی میدهد که هفت سال است افتخار دارد در خدمتتان باشد و بقول آقای موسوی که بیاید به هشتروند ما از خدا خواهیم خواست هفت سال دیگر هم باشیم هفت سال کم بوده ولی در هر صورت با چنین اکثریتی برای سالیان دراز هستیم بطور کلی مملکت مان پیش می رود افراد مهم نیستند يك روزی هم مسلماً سن من این اقتضا را خواهد کرد که من و همکارانم برویم و جوان ترها را به بینیم چکار می کنند همینطور شماها سن آن را دارید که به سنا بروید اینجا واقعاً وظیفه خودم میدانم از دوستان و همکاران و دوستان حزب ایران نوین تشکر کنم آقای مصطفوی نائینی - اکبر مسعودی - شمس - خانم دانشور - صدری کیوان - المونی - خانم صفی نیا - دادفر - انوشیروانی - سعیدوزیری و وظیفه من و همکارانم را آسان کردند و توانستند پاسخ مثبت و قانع کننده ای بجناب زهتاب فرد، جناب نامور، جناب سمیعی، جناب شیخ رضائی جناب رامید و جناب فرهاد پور و جناب موسوی بدهند و خیلی هم خوشوقت شدم که بین آن جوانترهائی که وارد مجلس شدند ملاحظه کردیم ناطقین بسیار خوبی داریم نشان دادند که چنین لیاقتی را دارند که فردا در صفوف اول حزب ایران نوین انجام وظیفه کنند از شخص رئیس محترم مجلس شورای ملی که مورد احترام فرد نمایندگان هستند (صحیح است) و دولت واقعاً همیشه نه تنها بسمت رئیس مجلس شورایی بلکه بسمت يك برادر بزرگتر هم شخصاً از نظریات ایشان و نصایح ایشان همواره برخوردار بوده ام و همیشه سعی کرده اند کارهای دولت با سرعت اوقات

پیش برود در این جا بسمت رئیس دولت رسماً از ایشان تشکر میکنم و بخصوص از حوصله ای که داشتند هم چنین رئیس کمیسیون بودجه که امروز با حرارت و بطور زیبا این مسائل را شکافتند و روشن کردند و مخبر کمیسیون ماکه يك قلبی دارد پراز مهر و محبت بمملکت و توانست با حوصله کارها را پیش ببرد تشکر میکنم این جاعرض میکنم دولت در سال دیگر با استدعای برخوردار از محبتی که در جناح عظیم اکثریت و صف اقلیت هست اقلیت از من ایراد بگیرد صف اکثریت سعی خواهد کرد مسائل را با همان روح شاد و با علاقه خدمتتان تقدیم کند بدون داشتن هیچگونه تعصب چون تعصب ارزش ندارد شما فرد فردتان هر نظری بدهید برای ما محترم است حتی در موقعی که با ما مخالف هستید باز برای ما محترم است برای این که نظری است که يك فرد می دهد فردی است که يك عده ای باو رأی داده اند و این جا حداقل نماینده صد هزار نفر است و برای ما محترم است (آفرین) بهیچوجه آن خرده گیریهای که کردید نظرهای مخالفی که داشتید در کار ما برای پیشرفت مملکت جلوی ما را نخواهد گرفت سعی می کنیم همیشه با همکاری قوه مقننه کارهایمان را با سرعت بیشتری به پیش ببریم و اگر در این هفت سال توفیقی نصیب دولت شده مسلماً در بدو امر رهبری و هدایت شاهنشاه بوده (صحیح است) بعداً يك سهم بسزائی سهم قوه مقننه ایران است که ما را روشن کرده و از هدایت نظریاتشان استفاده می کنیم (احسن)

۳ - تصویب صورت جلسه صبح چهارشنبه ۲۷

بهمن ماه

رئیس - صورت جلسه روز چهارشنبه هفته گذشته بین خانها و آقایان توزیع شده است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب می شود.

۴ - اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورایی

عطف بنامه شماره ۴۶۵۵ مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۱۸ آنمجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در قبال لایحه شماره ۳۸۵۶۲ مورخ ۱۳۵۰/۹/۱۴ دولت راجع به اجازه پرداخت سهمیه ایران در مؤسسه آسیائی آمار در جلسه روز دوشنبه ۲۵ بهمن ماه ۱۳۵۰ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت اخذ رأی نهائی آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد می گردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - رأی نهائی نسبت باین لایحه در جلسه آینده بعمل خواهد آمد.

۵ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۴۲

روز سه شنبه ۱۳۵۰/۱۲/۳

- ۱- گزارش شور دوم الحاق يك تبصره به قانون ارزش گواهی نامه فارغ التحصیلان آموزشگاههای رانندگی و مکانیکی ارتش. شماره چاپ ۱۹۹.
 - ۲- گزارش شور دوم موافقت نامه تحدید حدود فلات قاره بین ایران و بحرین. شماره چاپ ۲۰۰
 - ۳- گزارش شور اول تمدید مهلت تبدیل شرکتهای سهامی بانواع شرکتهای تجارتی قانونی. شماره چاپ ۱۸۸
 - ۴- گزارش شور اول پرداخت هزینه های احداث سدارس از محل مانده ۳۵ میلیون روبل اعتبار موضوع موافقت نامه ایران و شوروی راجع به همکاری اقتصادی و فنی. شماره چاپ ۱۸۹.
- رئیس - با اجازه خانها و آقایان جلسه امشب را ختم میکنم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز سه شنبه خواهد بود.

(ساعت هفت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی